MARIUS DECRESPE

Lze někomu udělati?

Otevřený dopis mistru Papusovi.

Napsal jeden z jeho nejoddanějších žáků.

Na důkaz obdivuplné vděčnosti.

Mistře!

Ve Vaší velice zajímavé stati „Lze-li někomu udělati?“ (Peut-on envoûter?) pravil jste zcela oprávněně, že „*vybavení citlivosti ve stavu hluboké hypnosy, toť základ moderní theorie očarování (udělání)*“.

Toť aspoň bod, kam až došel hluboký a delikátní experimentator, plukovník de Rochas d'Aiglun, jemuž, škoda, způsobem tak surovým zakázáno bylo pokračovati v dalším pátrání, kterému tak vášnivě byl oddán.

Dovolte však mně, abych za příčinou poučení sebe i jiných se Vás otázal, lze-li říci, že p. de Rochas studoval očarování v pravém slova významu, a zdali skvělé výsledky, jichž dosáhl, postačí, by na nich zbudována býti mohla theorie očarování.

Skutečně nalézám ve Vaší uvedené brožurce dva výňatky, čerpané ze spisu „*Temple de Satan*“ p. Stanislava de Guaity a ze spisu „*Second jour des Caniculaires*“, kde očarorování tak, jak se provádělo za středověku, zdá se býti zcela odchylným od zkušeností p. de Rochase o vybavené citlivosti (exteriorisované sensibilitě) osoby hypnotisované, jak vy jste zcela soudně poznamenal. (str. 19 1).

Podle zpráv o mravech, na štěstí zmizelých, domívám se, dobře-li jsem porozuměl, že očarování v pravém slova významu zakládá se ve skutečném vyvolání osoby evokací k očarování. Ve zhotovení voltu, svatokrádežném udělení svátostí sošce právě těchže svátostí, kterých dostala oběť, v mukách a utrpení, které musí podstoupiti vosková soška nebo ropucha, rozčiluje se čaroděj, závistivec v té míře, myslím, že vybaví aspoň částečně svou citlivost a jedná pak do vzdálenosti proti oběti, způsobem jaksi telepatickým. Jestliže zášť a rozčilení čarodějovo jsou dosti mocnými, nelze pochybovati, že osoba očarovaná pocítí pretiráz na ráz. Dle mého náhledu — možná, že se mýlím — není takový obřad nic jiného, než jednoduchý obřad čerpaný z černé magie, kde veškeré obřady pravidelně směřují k podráždění vůle jednajícího v takové míře, že jeho síly psychofysiologické stávají se mu zbraní, kterou s pevnou vírou útočí na figurku, značku představující mu v jeho očích oběť vyhlédnutou. Nezdá se Vám tento způsob nazírání, je-li správný, vhodným k výkladu nebezpečí, jemuž vstříc se béře čaroděj, vykonávaje svou úlohu a jemuž skorem nevyhnutelně může podlehnouti?

Odzbrojuje se takto nevědomky části svých sil, je vydán na pospas zpátečnímu nárazu, který bude mu tím smutnějším, je-li očarovaný ve výhodě svou silou duševně mravní proti očarování. Očarování ze zášti nemůže vskutku býti výsledkem korunováno, leč je-li osoba, které chce čaroděj udělati slabší jak

mravně tak duševně: ale z druhé strany, zášť, která může snadno podrážditi síly psychické, ničí naopak síly morální. V tom právě spočívá ono bludiště, z něhož není východu leč úskalím zpátečního odrazu.

Zajisté záleží také na tom, z čeho je zhotoven volt (obraz, značka oběti), jak nás poučuje o tom tradice, a tu můžeme potvrditi shodu mezi radami starých příručných učebnic o čarodějnictví a mezi pokusy p. de Rochase. A skutečně vidíme, že volt býval obyčejně vosková soška, někdy ropucha nebo i myš; slyšel jsem vyprávěti jednoho starého, nedávno zemřelého čaroděje z Poitů, že užíval za volt krtků, hadů, ještěrek a *vajec, které nesou slepice, než-li viděly kohouta* (1) a které jsou velmi dobrým voltem.

Jest známo, že zvířata vypočítaná, právě jako netopýři, sůvy, želvy a kočky jsou vždy jmenována jako důvěrní druhové čarodějníků. Proč? Odpověď jest jednoduchá: protože tato zvířata jsou velice vhodnými zhustitely síly psychické; každý zná magnetickou sílu očí koček, hadů, ropuch a sův; a jest tudíž zcela přirozeno, že osoby pracující s touto silou psychickou si přidružují a užívají při svých pracích těchto zvířat, která jsou živoucími skladišti této síly.

Proč však vejce, proč vosk? I to jsou zhušťovatelé světla astrálního, jako i gelatina, uhlí, voda, vlna, vlasy a určitý počet jiných těles. Tak učíte i Vy, drahý Mistře.

(1) Nemohu podrobně zde rozebírati, možná-li či ne podobná parthenogese. Ale potvrzeno mi to bylo pěstitely drůbeže.

Nuže tedy, p. de Rochas používá vosku, vody, gelatiny, (gelatino-bromitý stříbrňan desek fotografických) a rovněž vajec — ať neoplodněných či oplodněných — aby soustředil, zhustil vybavený astrál svých hypnotisovaných. Poněvadž pak čarodějové středověku užívali těchže látek pro hotovení jejich voltů, sluší věřiti, že tak činili za stejným účelem; a co se mne dotýče, nevzpírám se domněnce, že čaroděj dostav se ve spojení telepatické se svojí obětí, mohl v některých případech, bezpochyby velice zřídka, vyvolati nedokonalé odloučení astrálu ze své oběti a soustředití na voltu část vybavenou. ([2])

Důkaz? . . .

Nalezl jsem ho, Mistře, ve Vaší knize opravdu pozoruhodné „*Traité de magie pratique*".

„Jeden z našich přátel v Lyonu, velice pokročilý ve studiu meditace a praxe, M. V. měl kdys nad míru obtížný spor, v němž mohl velice málo na příznivý výsledek čekati. Ba chvílemi již již hrozil mu úplný nezdar.

Využitkovav té okolnosti, že osoba, která mu nepřála a která měla vliv nepříznivý na záležitost jeho, šla velice brzo spat. M. V. soustředil všecky své síly psychické pro první dvě hodiny, kdy osoba mu nepříznivá usnula. Přenesl se v duchu k bytosti spící, a tam, pozvolna, s největší jemností hájil svou věc a bránil svůj názor.

A tak čím více podobných pokusů prová-

([2]) Právě za týmže účelem odívali čarodějové volt v oděv nošený na těle oběti, oděv nasáklý potem z osoby očarované.

děl, tím spíše myšlénky onoho, proti kterému jednal, vzdor jeho odporu se přizpůsobovaly a v krátké době, osoba zvláštním způsobem aniž o tom věděla, jsouc přemluvena, sama žádala za provedení úkonu, kterému se dříve vší silou opírala a jenž byl v příkrém odporu s jejím dřívějším názorem.

Jedná se zde jen o suggesci, pravda! ale vy jste mě učil, drahý Mistře, že suggestibilita subjektu (schopnost dáti si něco vnuknouti) projevuje se v určitém hypnotickém stavu, kterýžto stav však může býti opominut, je-li někdo toho znalý, a změněn v takový, v němž vybavení citlivosti je možné. Jedná se tu vskutku jen o otázku stupně hypnosy, jak to skvěle dokázal plukovník de Rochas v „Etats profonds de l'Hypnose."

„Jedni i druzí (hypnotiséři i magnetiséři) domnívají se, že nemají nic společného. Toť omyl. Prosil jsem magnetisera, aby jednal s osobou, s níž pokus prováděl dle svého obyčejného způsobu, pomocí kterého docílil za dvacet minut schopnost viděti zavřenýma očima; a zastavoval jsem ho v určitých chvílích, abychom určili karakter spánku. Podařilo se mi ustanoviti, že subjekt prošel všemi stavy, které jsem popsal ve své knize „Forces non definies":

1. Stav důvěřivosti. 2. Lethargie. 3. Katalepsie. 4. Lethargie. 5. Somnambulism. 6. Lethargie. 7. Stav podávání zpráv 8. Lethargie.

Po této poslední fási trvalo magnetisování ještě deset minut, a za tu dobu nebylo mně možno nové změny ve stavu subjektu určiti,

poněvadž jsem neznal zjevů, kterých bylo třeba vyvolati, abych je mohl karakterisovat."

P. de Rochas popisuje dále nové zkušenosti, kterých nabyl se subjektem, Benoît-em, jenž jsa hypnotisován představoval tytéž fase jako magnetisovaný, a ještě dálši, posledně studované:

9. Stav sympatie dotekem. 10. Lethargie. 11. Stav jasnosti. 12. Lethargie. 13. Stav sympatie na vzdálenost."

Učený správce školy polytechnické p. de Rochas nemohl se dostati se subjectem Benoîtem přes tuto 13. fasi, v oné době, kdy psal shora jmenovanou knihu, dále nedošel; ale nyní víme, že od té doby, nejen ji přešel, ale dostal se i dál.

V prvních fasích: ve stavu důvěry, katalepsie (strnulosti), somnambulismu jest suggesce velice snadná, ale exteriorisace místa tu nemá; ve fasích posledních pak naopak suggesce už možná není, ale exteriorisace se tu děje.

Jestliže se pak připustí možnost telesthesické činnosti čaroděje na očarovaném a možnost suggesce na vzdálenost, zdá se mi, že není též možno zatracovati hypothesu o možnosti exteriorisace na vzdálenost. Jest pravda, že pokus suggesce, mnou uvedený, o M. V. proveden byl v době, kdy subjekt spal spánkem přirozeným; ale zdaž nevíme, že ve všech dobách středověku, čarodějníci, ze strachu před hranicí pracovali jen v noci, totiž v době, kdy podle vši pravděpodobnosti, oběti jejich spaly?

Ale nechme stranou tuto hypothésu o možnosti exteriorisace astrálu do vzdálenosti. Mně zdá se, že pouhou suggescí do vzdálenosti lze již očarovati, chci říci dáti pocítiti některé vzdálené osobě dojmy více méně příjemné neb bolestné, avšak *skutečné*.

Uhádl jste, není-liž pravda? že zakládám toto mínění na nejobvyklejších pokusech hypnotisérů salonů a nemocnic; slyšel jsem opravdu často o vyvolaných illusích pomocí suggesce a o účinku léků z dálky.

„Ejhle rum“, řekl Donato podávaje osobě uspané sklenici čerstvé vody; osoba pije a opíjí se. Mohlo se jí říci, že pije laudanum a byla by usnula, že pije Hunyadi Janoš a byla by dostala koliku atd. atd. Z druhé strany opět ukázaly pokusy doktora Bourru-a, že léky uzavřené v malých skleněných rourkách a podávané z určité vzdálenosti za hlavou subjektu, jenž o všem tom nevěděl, jako jednající neměl ani tušení o povaze léků, účinkovaly zcela pravidelně na organism osoby. Vím, že ty pokusy nezdály se většině důkladnými, ale vím též, že na vzdálenost as třiceti metrů hypnotiser — z řemesla — suggeroval v duchu osobě uspané, aby pocítila účinky ipeky, oč žádal zcela tiše někdo z diváků, a po několika vteřinách osoba uspaná vrhla. Tento pokus byl proveden v Tours-u, v r. 1889 neb r. 1890 jistým Pittmannem (nesmí se zaměňovati s čtenářem myšlének Pickmannem[1]).

[1]) Rozumějte dobře, necituji tento pokus, o němž jsem sám se nepřesvědčil a při němž jsem svědkem

Spíše bych se opřel o více vědecká fakta, potvrzená doktory Bourru-em a Burotem v Rochefortu, kteří prostou suggescí vyvolali krvavá stigmata, bez pochyby i bolestná.

Opačně mohl bych citovati četné pokusy uskutečněné všemi hypnotisery, bez výjimky, že odstraněna byla skutečná bolest suggescí. Zdaž i Vám se to velmi často nepodařilo Mistře! Proč by tedy nebylo lze někomu bol způsobiti, lze-li bol odstraniti, obé pouhou suggescí? Proč když suggesce z dálky jest možná, nepokusil by se člověk jí použiti k uskutečnění nemravných snah, třebas by se vydával v nebezpečí, že se stane sám obětí, což by jen potvrdilo skutečnost zjevu?

Ostatně, objemnost tradice pokud vztah má k očarování, dává na rozum každému, že, podle výrazu lidového, *něco na tom je*. Neboť není ve světe místečka, ba ani ne v Paříži, která se vychloubá býti atheistickou, svobodně myslící a bez pověr, kde by se nevěřilo v čaroděje a očarování.

V mé rodině na příklad, která pochází z Doubs-u, mluví se ještě dnes, ne bez strachu, o vzdáleném strýci, kterého však neznám osobně, jenž ze žárlivosti byl by ze světa sprovodil svého bratra, as před třiceti lety, *udělav mu*, byl by býval za to ale málem lynčován rozzuřenými rolníky.

Zcela nedávno seznámil jsem se v samé

---

nebyl, za účelem čistě dokumentním, nechci se snad pokoušeti z něho dokazovati tvrzení některých, že totožny jsou ony zjevy s přinášením jedů duchy poslušnými rozkazů čaroděje.

Paříži s mladým člověkem, synem, vnukem pravnukem savoyardských čarodějů, jichž specialitou bylo, po dobu nepamětnou, *odvraceti čáry a udělání.*

Jako „kočičí matka“ pouhou silou bylinek pracovali též svrchu zmínění čarodějové; jejich postup byl velice málo složitý: natrhali vhodných bylin, mezi jinými hlavně verbenu, a to v dobách, kdy květina ta má největší moc, aniž ale ohled brali na shodu (correspondenci) planetární; květiny pak usušené a drobně rozsekané, smíseny byly v libovolném množství a jakosti podle zamyšlených výsledků, uschovány balíčky rozličné tloušťky, dle přibližné míry intensity fenomenu, který měl býti vyvolán.

Chtěl-li někdo na příklad zbaviti se očarování, jehož původce neznal, zapálil veliký oheň a nechal na něm vařiti hrsť bylin k tomu cíli určených, a poměrně jak var se prodlužoval, očarovaný, jenž musil býti přítomen této operaci, cítil ulehčení, mezi tím co naopak čarodějník zakoušel v témže okamžiku všechny ty bolesti a utrpení, kterými stihal svou oběť. A bolem šílený běhal, naplňuje vzduch bolestným řvaním, po horách a dolinách, až jej náhoda (?), instinkt neb jiný telepatický účinek přivedl k nohám jeho oběti, která mu odpustila a hrnec s bylinami z ohně stáhla; oba byli vyhojeni. Zamýšlím na základě mně poskytnutých údajů v tomto směru jindy více promluviti.

Jest věru málo osob, myslím, které by něco podobného nedovedli vyprávěti. Ostatně vy to znáte lépe než já, drahý mistře, a aniž

bych se zmiňoval o fantastických kopnutích . . . okkultních a jiných zábavných drobnůstkách — často velmi duchaplných, které vyvolaly tolik posměchu — zejména od smrti „přeslavného“ abbého Boullana, Vy můžete říci spíš než kdo jiný, jaké strašlivé množství nešťastníků přichází každodenně na Vás s prosbou buď o prostředek k očarování, buď o prostředek proti očarování. Jaký díl z těchto zjevů sluší přičítati na účet hallucinací, jaký díl skutečnosti? Nepochybně jediný bůh to ví, ale přec jen v celku je tu něco jiného a horšího než hallucinace.

Co se týče *prostředků* k odvrácení učarování, pominuv byliny, jichž moc jest dnes již příliš známa, a suggesci, která, jak se mi zdá, nedá se v každém případu upotřebiti, shledávám takové prostředky nejen v modlitbě, ale v každém úkonu, jenž směřuje k povznešení duše a sesílení srdce, k čemuž ovšem výtečně se hodí modlitba; tento prostředek jako ostatní, dobře-li použit, velice dobře poslouží, a mnoho jich jest mezi těmi lidmi, kteří se domnívají býti očarovanými, kteří věří na čarodějníky a ďábla, ba jsou i to tací a je jich více, než kdo by si myslil, kteří se domnívají nevěřiti v boha.

Těm pak, nejsou-li naprosto špatnými, může se poraditi prostředek jednoduchý, jak příjemný, tak účinný, který radí děvám křesťanským spisovatel spisu „Pailettes d'or“, malé to sbírky, plné naivostí, ale velice praktické — jistě pro mladé dívky křesťanské: „Myslíte-li, že někdo má proti vám odpor, řekněte každého dne maličko dobrého o něm.

Cítíte-li odpor proti někomu, učiňte mu každého dne něco dobrého."

Ale jestli naopak ten, který se domnívá, že jest očarován a jest zlý, má blátivé svědomí, co tu činiti? Jediná příčina jest očarování, nejsou-li to výčitky. Zločiny staví duši zločincovu ve stav mravní i duševní poníženosti, ve stav takový, že zločinec pohlcuje veškeré zlo jej obklopující a že jím zcela oprávněně trpí; rovněž oslabení organismu tělesného má ten výsledek, že mikroby nekonečně rozmnožené, které denně pohlcujeme a které prochází beze stopy tělem zdravým, naopak v tělu sesláblém a špatně disponovaném, setrvávají a dále se vyvíjejí, přinášejíce sebou bol a často i smrt. A to byl případ onoho nečistého vyžilce abbého Boullana ([1]).

Shrnuji to vše:

Možno li očarovati?

Všeobecně lze říci, opíráme-li se z jedné strany o legendu a tradici, a z druhé strany o některé zkušenosti opravdu vědecké a skutečně událé za našich dnů, myslím: *Ano, lze očarovati;* to jest: nemožnost očarování není dokázána a jest naopak několik pravděpodobností, že očarování může se k místu přivésti za jistých dosti těžko vyplnitelných podmínek.

---

[1]) V nejbližší době vydám stať *Dr. Johannes a chanoin Docre,* příspěvek to k objasnění hlavních osob z dějin moderního satanismu. Dr. Johannes, pseudonym pro abbého Boullana z románu Huysmansova Là—bas. Kdo byl chanoine Docre a kdo z obou byl vlastně satanik a proč p. Huysmans napsal Là—bas, povím v jmenované stati. *Dr.*

*

Chce-li kdo určitě věděti, zdali jest možné očarování v době naší a na příklad ve Francii, nezdá se mi býti illogickým připustiti ještě, že některé osoby výminečně nadané mohou dosáhnouti, pokoušejíce se někoho očarovati, jistých zajímavých výsledků, ale mimo to velice pravděpodobně zpátečný náraz. Boullan a ubohý abbé Roca mohou býti příkladem.

Pokusím se nyní určiti, za jakých podmínek mohou docíleny býti rozličné zjevy očarování. Ale dříve musím některé povšechné definice zde stanoviti.

Co jest to nejprvé zjev (fenomen)? Toť pohyb, právě tak ve fysiologii a psychologii, jako v chemii a fysice i jako v morálce a sociologii.

Co jest to pohyb? Toť výsledek porušení rovnováhy. Život, jenž není v celku než souhrn zjevů, se představuje pak jako řada oscillací s jedné strany a s druhé strany jako bod pevný vzhledem k organismu, pohlížíme-li naň jako na živoucí.

Jsou-li naše pojmy správny — a vědy moderní, právě jako methoda analogická, které výtečně ovládáte, dokazují, že jsou — pak můžeme si představiti bytost živou, člověka na příklad, jako váhy, jichž jedna miska představuje moc aneb princip aktivní (+) a druhá odpor čili princip passivní (—), čep zůstává patrně nepohnut, tedy ve stavu neutra. Toť asi přirovnání, jako vy jste užil ve své „Chiromancia“. Na těchto váhách miska činná (+) představuje ducha, miska trpná (—) jest tělo fysické, hřídel pak zastupuje onen princip sprostředkující, málo ještě známý, jemuž dává

se různé jméno jako na př. duše, tělo astrální, perisprit, aerosom atd.; čep pak odpovídá obklopujícímu prostředí, ve kterém žije uvažované individuum.

Čím jsou oscillace hřídele vah, v pohyb uváděného brzy hmotou a brzy duchem, rychlejší, obsažnější neb pravidelnější, tím život jest intensivnější, mocnější a normálnější.

Jsou-li oscillace větší se strany těla, jest tu případ některé z oněch fysiologických nepravidelností, které zvány bývají geniy svatými; jestliže naopak se strany passivní rovnováha se porušuje, přístroj představuje zvrhlíky všeho druhu; když pak váhy jsou ze středu vyšinuty a setrvávají v nepohnutí, s jednou miskou ve vzduchu, aniž mohou svou rovnováhu nabýti, toť smrť; jestliže hřídel jest dokonale nepohnut a vždy vodorovně nad svým čepem, vidíme tu zobrazený onen zvláštní stav, zvaný abiosé nebo thanatoïdie, který uskutečnují dle vypravování indičtí fakirové; to není více život, poněvadž tu není pohybu, ale to není též smrť, poněvadž rovnováha není porušena, a dostane-li se jedné neb druhé misce přitížení, buď že tělo počne se vyživovati aneb duch mysliti, oscillace mohou znovu započíti.

Vidíme, že ony čtyry kusy, z nichž váhy jsou složeny (čep, dvě desky a hřídel) jsou vespolek solidární, co se dotýče jejich účinku, ale navzájem nezávisly, co se dotýče sestrojení; jedna miska může býti těžší než druhá; hřídel může býti více neb méně delší a jeho obě ramena délky nestejné; čep může do-

pouštěti oscillace s větší neb menší lehkostí; konečně střed tíhy části pohyblivé přístroje může býti více neb méně přiblížen k středu závěsu a váhy mohou býti více neb méně citlivé; jestli oba středy v jedno spadají aneb jeli střed tíhy nad středem závěsu, pak se říká, že váhy blázní, zvláštní to sice výraz, který však pravdivě líčí stav hysteriků a velikých duchů, jichž soustava tělesná velice často má nedostatek nadbytku citlivostí (sensibility) v tom neb onom smyslu.

Abychom snadněji přizpůsobili tato povšechná pravidla theorii o mechanismu očarování, měníme poněkud předcházející přirovnání a na místo páky prvého druhu, jako jest hřídel, vezmeme páku, která může býti druhého neb třetího druhu, to jest na které bod opory ostává vždy na konci, na druhém konci pak budou buď síla neb odpor, neb obé zároveň. Odpor, který označíme značkou (—), bude představen břemenem, připevněným pod pákou, drženou v 0, to jest v postavení vodorovném, silou aktivní, duchem, kterou označíme značkou (+) a která nám bude představována ballonem plným vodíku, ballonem z Vaší „Traité de Science occulte“.

Musíme rozeznávati tři druhy očarování: *udělání ze zášti*, kde princip nižší jedině převládá, kterýžto čin nejméně se daří, jak jsme dříve již viděli; *očarování z lásky*, které nejspíše výsledkem jest korunováno, třebas i nevědomky, a na kterém spolupůsobí oba principy, duch i tělo, konečně *očarování z práva*, o kterém se zmiňuje p. Péladan v jednom ze svých románů a které, theore-

ticky, má být korunováno vždy zdarem, ale velice zřídka se naskýtá.

Smysl toho jest, že čarodějník jest v tomto případě člověk spravedlivý, u kterého princip vyšší o mnoho vyniká nad princip nižší; páka se nadzvihuje nad nulu; aby však udeřil, jest třeba, aby připustil ztrátu části své povýšenosti; sv. Michael nemůže poraniti draka, než když skloní meč svůj; ale jestli že ho skloní, poněvadž jest povýšen nad svého protivníka, dotkne a poraní ho jistě, a to tím spíše, že čin psychický, jakým jest očarování, odpovídá vždy prodloužení ramene páky, exteriorisaci síly astrální čaroděje. A to je ono pravé očarování, které je rozdílno od pokusů pana de Rochase, který vybavuje ne své vlastní astrální tělo, ale spíše ono uspané osoby, která dobrovolně připouští, aby přivedena byla ve stav hluboké hypnosy.*)

V očarování z lásky rameno páky oscilluje z té i oné strany u 0 a má čaroděj mnoho naděje dosíci svého cíle, zejména je-li láska čarodějova čista, vznešena, upřímna a nezištna; neboť samou touto láskou, každým činem se povznáší. Ale je-li vášeň sobecká a chlípná, oscillace se snižují pod čáru neutra a jako se páka prodlužuje vždy v neužiteč-

*) V klassickém očarování nejprvé mělo se uskutečniti vybavení čarodějovo v předchozím úkonu telepatickém; pak, následkem toho úkonu, vybavení oběti, jejíž astrál se uvěznil ve voltu, nad kterým zuřilo nejen tělo čarodějovo, ale velice pravděpodobně, i jeho vlastní tělo astrální, tak že mohl býti vydán těm bolestem a útrapám, kterými týral voit, pakliže neměl sám dosti síly psychické, aby vyvolal odchod astrální osoby, jíž chtěl udělati.

ném namáhání, kleré koná, by došel svého cíle, končí pak tím, že v zem se zarývá brutálně, pln bolesti; toť ráz zpáteční, který osudně dotýká se záštiplného čaroděje, leda by osoba vytoužená byla ještě níže postavena než on. (V těchto řádcích zahrnuta je hlavní idea o mechanísmu psychickém.)

Zdaliž podařilo se mi, tímto analogickým uvažováním, učiniti srozumitelným můj pojem o theorii očarování? a je-li tento pojem též správný? Suďte, můj drahý mistře.

Co se mi zdálo nejzajímavějším, jest to, že pro očarování jest třeba nejen vládnouti velkou sílou psychickou, velikou pákou, ale nad to dovésti se povznésti nad osobu, již chceme očarovati, povznésti se morálně ještě spíš než intellectuálně, vzdalovati se všech špatných cvićení, vší nízké myšlénky, špinavé, špatné, jejíž tíha mechanicky stahuje nastávajícího čaroděje v kal, kde všechny jeho snahy obrátí se zcela oprávněně proti němu.

To jsou, drahý mistře, některé úvahy, ku kterým mne nadchla vaše brožurka.

Paříž. Prosinec, 1893.

Přel. Dr.

SAMARITÁN Č. 1 a 2.

Th. Krauss

Úvod v nové umění léčitelské hr. Ces. Matteiho

I.

Nová léčební methoda (El. hom.), objevená italským hrabětem Cesarem Matteim v Bologni, zakládá se na stěžejných zákonech t. zv. humorální pathologie, na onom učení o nemocech, jež praví, že všechny denní zjevy nemocí vznikají z porušené proměny látky a chybného slučování šťav tělesných.

Vzhledem k tomu snaží se el. hom. léčiti všechny nemoci dle principu kausality tím, že porušenou proměnu látky všemožně vrací v pravé fysiologické koleje a tak snaží se o vyhlazení příčiny zla a jeho následků.

K tomu cíli má Mattei-ho léčení k disposici větší počet therapeutických výkonů, které jeví z největší části — mimo všeobecnou čili konstitutionelní činnosť — určitou příbuznosť s jednotlivými tkáněmi těla, tak že se jejich therapeutická práce vhodně a dobře vysvětliti dá základními poučkami cellulární pathologie, nyní v kruzích t. zv. fysiologické školy rozšířenými.

Síla léčivá tohoto prostředku jest při tom tak účinná a důkladná, že nemoce, které

jiné léčebné methody považují za nevyhojitelné neb velmi problematické, nejen vyléčeny býti mohou, nýbrž jednou docílené zdraví trvá a opakování bolesti při dostatečně dlouhém užívání prostředků nemožným je.

Tak léčí el.-homoeopathie — předpokládajíc, že organismus dosud vzdoruje a že nenastoupil již rozklad — raka (i po operaci); věda dosud vzdorovala mu jen bolesti utišujícím narkotikem, neb nožem, jenž nemůže zabrániti návratu zlobného novotvaru — v nejlepším případě nějakým exspektativním opatřením a rozumnou hygienou a dietou. Léčí na př. vražednou difteritis, neštovice, vyrážku, tuberkulosu, pakostnici, zákal, léčí onen bezpočetný zástup mnohotvárného utrpení nervového, ba léčí, dle uznané správné věty, že zdravý duch v těle zdravém přebývá — šílenosť, jež přivádí mnohé ubožáky do nejsmutnějšího obydlí civilisovaného světa.

Nesmí se přehlédnouti pro tuto therapeutickou způsobilosť hygienický význam el.-homoeopathie.

Moderní věda lékařská věří, že šířitely neb původci kontagiésních a miasmatických či infekčních nemocí jsou mikroskopičtí tvorové (bacilly, bakterie), jichž immigrace a transplantace v lidském neb zvířecím organismu působí specificky vlastní druh onemocnění.

Jasno jest, že jako všichni jiní i tito tvorové vyžadují k vývoji zcela určitých životních podmínek; bez tohoto předpokladu — dosvědčíme-li totiž jeho správnosť — bylo by nevysvětlitelným, proč při epidemiích jen jisté a ne všechny osoby onemocní, když příležitosť infekce jest pro všechny tatáž a

když původce zhoubných nemocí lze nalézti jednotlivě i u zdravých, aniž se přec u nich rozmnožují a působí ony poruchy fysiologické činnosti individua.

Potvrzuje zajisté to domněnka, že infekce mikroorganismy je možná jen tenkráte, předpokládáme-li obzvláštní individuelní disposici, již musíme míti povahově za pathologickou, ježto zdravá krev není způsobilé místo rozmnožování se bakterií.

Ježto tedy el.-hom. prostředky léčebné v znamenité míře osvěžují šťávy tělesné, odnímají tím skutečně oněm mikroorganismům podmínky existenční a skýtají takto sílu hygienicko-praeservativní po přednosti osvědčenou v nejrůznějších epidemiích, neocenitelné to dobrodiní v ruce lékařově i laikově (v oboru tom arci obeznalého), a přece pro její homoeopathicky potencované určování dávek a absolutní nejedovatosť není ona nikdy dvojklamým mečem v ruce nezkušeného.

Tímže způsobem, jako u lidí, užívá se el.-homoeopathie též — s některými změnami — ve zvěroléčitelství a má neocenitelnou přednosť pro přítele zvířat i hospodáře nejen jistotou působení a neškodností, nýbrž i snadností upotřebení; činí zbytečným násilné upotřebení, jak se stává při lécích allopathických; zvířata totiž přijímají dobrovolně neb nevědomě lék ve vodě, krmivu neb suchých zrnkách.

Skvělé výsledky el.-homoeopathie ve zvěrolékařství dokazují nejlépe vrátkosť tvrzení protivníků, kteří tvrdí, že el.-hom. léčení se zakládá na přizpůsobení a autosuggesci.

Konečně lze el.-homoeopathii pomocí na-

prosté nejedovatosti její prostředků léčebních, jako žádný jiný léčebný systém, s hygienickým a therapeutickým užíváním t. zv. léčební methody přírodní uvésti v souhlas a praktické spojení; slavíť pochopitelně největší a velmi překvapující triumfy ve spojení s racionelní dietou, ošetřováním kůže a těla vůbec.

V tomto spojení ovládajícím stejně pole therapie, hygieny a profylaxe (zdravotnictví a vyvarování se nemocem) přestává býti el.-homoeopathie pouhou „léčebnou methodou", jest sama novým uměním léčebním, lékařstvím budoucnosti. (Pokrač.)

❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋ ❋

Papus

Tradice středověku: Alchimie.

Methodický přehled alchimie.

Mínění běžné o Alchimii jest, že je to umění lidi obelhávat tvrzením, že někdo umí zhotovovat umělé zlato, kteréžto umění mnoho lidí již oklamalo a ožebračilo.

My ovšem pohlížíme na Alchimii ze stanoviska vědy okkultní, a chce-li někdo čísti urážky a pomluvy o alchimistech, nalezne jich dosti v naučných slovnících a různých dějepisech. My však bádati chceme v mistrech vznešené vědy a dle nalezeného utvořiti si úsudek.

Vezměme na př. díla Raymonda Lulla. Co v nich nalezneme? Vše jiné mimo pravidla

toho zvláštního umění, které považovali učenci omylem za jediný cíl a zaměstnání alchimistů.

V každém vážném díle obsahujícím směry filosofie hermetické najdeme:

1. Hlubokou filosofii sloužící za základ k synthesi přírodní, mající za východisko theorii o evoluci vypjatou až na maximum a theorii o jednotě podstaty a o jednotě plánu. Odtud alchimistický axiom: Vše ve všem.

2. Soudně přizpůsobené zásady hebrejské Kabbaly spojené s tradicí egyptskou a gnostickou.

3. Četné praktické pokusy z věd fysických, chemických a biologických, aby sloužily za důkaz uvedených theorií.

Kdo by chtěl v Alchimii spatřovati jen chemické pokusy, ten by hanebně komolil úplnou vědu, v níž praxe užito jen na potvrzenou vědeckých theorií.

Opravdový alchimista byl zároveň lékařem, astronomem i astrologem, filosofem, kabbalistou a chemikem. Rovněž i studie jeho byly vážné a dlouhé, nauky předávaly se učitelem, jenž zasvětil pouze jednoho neb dva oblíbené žáky, pečlivě je chráně před profanací.

Mimo tyto učence, pravé to hermetické filosofy, potkáváme se s nevědomými šarlatány, jichž jediným cílem bylo hromadění hmotného bohatství. Tito skorem vždy uvedli Alchimii v neváženost.

Je na tisíce svazků tisknutých i psaných ve všech knihovnách světa z oboru filosofie hermetické a tyto obsahují pravidelně: 1. pojednání z přírodních dějin; 2. pojednání z fysiky a jednoduché chemie, 3. pojednání al-

chimistická v pravém slova smyslu, neboli přípravu kamene mudrců, 4. pojednání z filosofie nebo kabbaly neb astrologie, aneb 5. jsou to jakési encyklopedie, v nichž body 1.—4. jsou spojeny.

Z toho poznáváme, že esoterická tradice ve všech těchto směrech jest representována hermetickou filosofií.

Jak přešla nauka ta z Egypta na Západ? Víme, že ochránci čistého esoterismu byli ve starověku jednak Essenští, jednak gnostikové, vyučující tajné vědě.

Essenští vzdalujíce se života politického, setrvali v Palestině a založili tam několik tajných společností.

Gnostikové snažili se všude rozšířiti jejich nauky. Dali úplnou svobodu fakultám jistých příslušných obvodů, aby šířily nauky esoterické a proto mnohá pojednání z praxe vědy tajné byla opsána dle vzorů egyptské University.

Tato pojednání as z II. století našeho věku zdají se být napsána proto, aby zachovala v paměti žáka, co přijal ústním výkladem. Dělila se na dvě třídy: Pojednání o světě neviditelném, o duši a její moci (to byla psychurgie) a pojednání, jak použíti moci a sil duše v přírodě (to byla theurgie a alchimie).

Z třídy prvé uchovány jsou některé zlomky, které jsou i přeloženy (Louisem Ménardem v Hermés Trismegiste). Z třídy druhé máme množství pojednání a to zejména z oboru pravé Alchimie. Myslí se, že tato část praktického okkultismu byla k nám do Evropy přinesena Araby.

Arabové přinesli tuto vědu, kterou přijali

od gnostiků, dlouho potom, co hlásána byla gnose v Evropě.

Neboť v gnosi obsažena byla část magie. Připomeňme si jen zázraky Appolonia z Tyany, Šimona Maga a ostatních slavných gnostiků a pak podaří se nám odkrýti pravý počátek této hermetické filosofie, počátek a původ, jenž zdál se býti mnohým spisovatelům nejasným.

Alchimie representuje zcela dobře směr, kterému šlo o předávání vědy okkultní Západem a proto se musíme přidržovati pečlivě prací a theorie těch, kteří zvali se syny Hermovými. Musíme tedy přihlížeti k účelu esoterickému alchimistů (a tím byl kámen mudrců, jeho skutečnost a zhotovování); k textům, o které alchimisté opírají filosofická mínění svá (Hermova smaragdová deska a výklad její) a k symbolickým výkladům dějin, které v Alchimii uvedeny jsou.

K. P. Draždák

† Markýz Viktor Stanislav de Guaita

Hnutí spiritualistické ztratilo jednoho z nejlepších vůdců a družina zasvěcenců jednoho z nejpokročilejších bratří.

Nelitujme však těch, kdož už od nás odešli, nýbrž těch, kdož zde zůstali.

Guaïta, jenž psal slohem jasným a ele-

gantním jako jeho mistr, El. Levi, zahájil svou éru básnictvím; nikdy však se nevrhl, jako jeho přítel Maurice Barrés, na pole banálního politického života. V 20 letech vydal 1. sbírku básní „Oiseaux de passage“, po níž následovaly: Muse Noire a Rosa mystica.

Avšak v básnění nenašel uspokojení, duch jeho toužil výš. Píšeť v dopisu Barletovi: „Poznal jsem, že existuje Slunce nevyrov- „natelné pravdy a spekulace metafysická „mne tak zaujala, že jsem od té doby ne- „napsal ani jediného verše.

První jeho prací z oboru okkultismu byla studie v „*Artiste*“ nadepsaná „*Na prahu Tajemství*“, která později rozšířená a prohloubená vyšla jako samostatný svazek. Filosof Guaïta jeví se nám zde, užívaje methody analytické i intuiční, pravým čistým neohroženým badatelem nezvratitelné rovnováhy, stále a přímo rukou klidnou odhalující závoj, zakrývající strašnou tvář černé Isidy.

Harmonie protiv, toť formule nejvhodnější k vyjádření jeho díla. Spiritualisté také dovedli děl jeho oceniti. První práce, a už dílo mistrovské, vydaná r. 1886, v krátké době byla rozebrána. Všichni se obdivovali mladému zasvěcenci. R. 1890 vyšlo vydání druhé, rozmnožené; zejména předmluva k Bulverovu Zanonimu, skvostnými poznámkami opatřená, přidán rozhovor martinistický, studie o extasi a j.

R. 1891. vyšel II. svazek „*Essai prokletých věd*“ *Had Genese. Chrám Satanův* a r. 1897. III. „*Klíč černé magie*“, nedokončen však zůstal vše korunující díl IV. „*Problem*

Zla". „*Chrám Satanův*" věnován je historii černé magie. Popisováni posedlí, rozebíráno historicky očarování, zaklínání, různé praktiky s jedy, líčen sabbat, tajné společnosti atd. V *Klíči černé magie* odkrýval poznenáhlu Guaïta skrytý smysl mythu satanského. Studoval tu světlo astrální, nejvyšší činitele temných děl čarodějnictví, různé rity a zjevy, analysoval jich příčiny a výsledky. Když jsem četl, co přislíbil v dílu IV., zamyslil jsem se a předtucha mi bleskla duší: zda přemůže překážky, které se mu *jistě* v cestu postaví? A také za nedlouho smutné zprávy docházely z Francie o zdravotním stavu milеného velmistra kabbalistického řádu Růže + Kříže. — Kdož ví, nalezne-li se opět za doby pobytu našeho na této zemi zasvěcenec, jenž dokoná dílo Guaïtou započaté, jehož plán si Guaïta rozvrhl: „V problemu zla; chtěl rozluštiti velikou hádanku Zla. Měla to být filosofická synthesa celého jeho předcházejícího studia. Dále, než by se kterýkoliv jiný adept odvážil, chtěl Guaïta postaviti žáky tváří v tvář Kerubovi s plamenným mečem, jenž hrozí oslepiti *bázlivé* pozorovately nejpronikavějšího slunce. Chtěl poučiti žáky o tom: „Co je Zlo? Stvořil ho Bůh? Jaký je *původ* zla, není skutečně principem? Co je pád prarodičů v ráji? Čím byl *veliký Adam* před pádem? Čím se stal potom? Jak se stotožňuje tajemství stvoření s tajemstvím pádu a inkarnace? Je-li tajemství o vykoupení doplňkem předešlých? A kdo je vykupitelem? Kristus bolestný? Kristus vítězný? Jak se dají kabbalisticky heberejská písmena יהשוה (Jehošua) analysovati jména Ježíš?

Jak lze rozluštit esotericky otázku sociální? Kam směřuje evoluce? Co je Nirvana?“

Toť zajisté byl plán vyžadující síly velikého zasvěcence, hlubokého a pronikavého myslitele, a k tomu byl Guaïta jako stvořen. Jen on mohl problém Zla rozluštiti a tolikerými systémy rozechvěné mysle bratří zasvěcenců na cestu Pravdy a Jednoty přivésti. Jen tolik lze říci: Guaïta mínil, že Zlo neexistuje, že nemá essence ani principu, ani věčnosti. Zlo je stín dobra, jako nic je stín bytosti.

A příčina t. zv. zla? Ta leží v pádu. Pád byl nutnou obětí. Vykoupení však porozumí, kdo pozná esoterický smysl tajemství Kristova. Stupněm a klíčem k prozkoumání je rozebrání 5 heberejských písmen Jehošua a zejména písmeny šin (21. tajemství Tarotu), jež položeno v božské slovo „tetragramaton Jehovy = Adam Kadmon. Opusťme však tyto subtilnosti kabbalistické, jichž množství ukryto je v díle Guaïtově, založeném na 21 klíčích Tarotu, po 7. pro každé dílo.

Kabbala jeho nebyla onou pseudokabbalou talmudskou, vedoucí k bezúčelnému a dlouhotrvalému zvláštnůstkářství. Guaïtova kabbala se řídila vzory Viléma Postela, Reuchlina, Khunratha, Mikuláše Flamela, Saint Martina a Fabre d' Oliveta. V těchto bádaje, nabyl bystrozraku, vědomostí a sil pravého adepta tajných věd. Jako vynikal v kabbale, byl Guaïta i výtečným alchimistou, a studie jeho o alchimii uveřejněná v „Klíči černé magie“ ukazuje, jak nezměrně si přisvojil Guaïta znalosti alchimické, a co dovedl ve své laboratoři.

Guaïta byl aristokrat tělem i duší a zcela správně, dle mého náhledu hájil skrývání tajemství před profáním davem. Moudře se vzpíral veškeré vulgarisaci esoterických pravd, nahlížeje, jak nebezpečno svěřiti tajemství magická bezuzdému množství. Ano co elitě zasvěcenců lze říci a svěřiti, nelze hoditi před dav. Proto také jako velmistr řádu Rose † Croix bděl přísně nad zachováním Božského Slova mezi zasvěcenci. Co sám napsal, psal tak, že užitek a božské občerstvení na poušti banálního života mohl míti jen pokročilý, a především zasvěcenec. Doplniv počet bratří R † C, před třemi lety na počet prozatím dostatečný, uzavřel přístup žádajícím. Jen ten mohl dočkati se někdy (a první Guaïta smrtí svou místo čekajícímu postoupil), že bude připuštěn do kruhu zasvěcenců R † C, kdo měl tři stupně řádu Martinistského, a složil přísné zkoušky z věd kabbalistických, jichž these uveřejňovala „Initiation“.

Řád R † C má tři stupně: bakalarát, licenciát a doktorát kabbaly. Řád byl řízen nejvyšší radou, skládající se ze tří komor, nad nimiž vládl zcela absolutně velmistr Guaïta. Hodnota vnitřní řádu dá se nejlépe posouditi podle prací bratří, jež uveřejňuje teď zejména bibliotéka Rosecruciánská. Bylo by zbytečno vykládati cenu těchto děl. Kdo spolucítí, uzná jich cenu bez odporučení.

Na zevnějšek hleděl R † C (který však nesmí se stotožňovat s R † C † C, t. j. Rose † Croix † Catholique Sára Josefina Péladana, jenž původně byl v R † C, ale později čestné slovo zrušil a se odtrhl. Žádné

svazky neváží oba řády.) působiti potlačováním černých mágů, čarodějníků, kteří na vzdor „moderní a pokročilé, osvícené (?) době", všude se hemží a svoje špinavě hnusné praktiky, hodné středověku, provádějí. Zejména upíral R † C pozornost na bídníky, poškozující pomocí zvráceného magnetismu své bližní.

Za tuto věru úcty a chvály hodnou činnosť dočkal se Guaïta a jeho přátelé nevděku a neporozumění. Zejména Guaïta i po smrti zakusil takových urážek a hloupých klepů a pomluv, že hnusno o nich referovati.

Sladká smrť jej pojala ve své rámě. Odpočívá již tělo jeho, ale duch jeho bude žít věčně. Mrtvi jsou i ti, k vůli nimž klepy a pomluvy ony vznikly, i onen pověstný Dr. Johannes, Jean-Baptiste (správně abbé Boulan) i jeho oběť, uštvaná, pronásledovaná, chanoine Roca, sladký, ubohý chudý Roca jejž duchaplně nazval p. Huysmans v svém románu Là-Bas: chanoine Docre Chmurné a tajuplné jsou dějiny moderního satanismu.

(Dokončení.)

Z časopisů. *Mercure de France* uveřejnil (v únorovém svazku) zajímavou studii J. de Gualtiera „Le bouddhismen Occident", v níž autor poukazuje na novou renaissanci vyvolanou buddhismem na Západě, jejíž prvními průkopníky jsou Schopenhauer a Tolstoj. V dnešní přebujelé činnosti vynucené moderním pokrokem má být buddhistická nauka protilékem, vedoucím k zříkání se po-

žitků, k rovnováze a nové možnosti života. Takovým pravým západním buddhistou je autoru básník Jean Lahor. V tomže sv. nová řada ballad P. Forta, začátek románu E. Dujardin L' Initiation au Péché et à l' Amour. Jacques Brieu píše v přehledu esoterismu o † St. de Guaïtovi. Březnový svazek přináší v přehledu české literatury (již třetím) pochvalnou zmínku o p. Karáskově knize „Sexus necans“, zasluhující, aby byla čtena, o p. K. St. Neumannově „Sláva Satanova“, zpěvech to revolty krve, revolty proti světu, vítězoslavných výkřiků vášně o p. Gulonově „Háje, kde se tančí“, „šťastném debutu, malé knize, avšak pravé zahradě lásky“ a o p. Vrchlického „Bar Kochba“. Z revuí cituje: Moderní Revui, Rozhledy, Naši Dobu a Českou Revui. — *Le Spectateur catholique* věnuje nyní více místa illustraci. V lednovém čísle jsou kresby P. de Moora, Ch. Doudeleta, Maxe Elskampa. A. Mithouard píše o Francis Jammesovi ve studiích o básnících mystických, J. Maus o „Zločincích v umění a literatuře“ a j. — *L' Ermitage* (č. 3.). V illustrační části kresby W. Bradleye, Muncha, J. Vebera; v literární studie Viéle Griffina (Úkol St. Mallarméa), Réne Boylesva (Ballady P. Forta), O. Smitze a j. v. — *Light* (č. 893) s obsahem: Spiritualismus v Britanii, Duše Přírody, přednáška Mrs. Besantové o theosofii a spiritualismu. — *Le Voile d' Isis* zahájila po čtyřměsíční přestávce znova pravidelné vydávání číslem 306. s články kritickými o okkultní literatuře. — *Metaphysische Rundschau*, ústřední orgán animálního magnetismu, stala se v posledním ročníku kri-

tickou a nikoliv jen referující. Z článků uvádíme: Dr. Fr. Hartmanna Dobrodružství mezi Rosenkreuzeriány; Dr. F. Maacka Neznámé paprsky; Dopisy příteli o mystice a j. Redaktor p. P. Zillmann ohlašuje učební kursy z okkultismu, mystiky a praktické metafysiky, které hodlá v říjnu t. r. pořádat spolek „Wald-Loge, spojené s bohatou knihovnou okkultních věd. Prozatím připravují se tyto kursy: Tajná věda; chiromancie; dějiny alchemie; Kabbala a okk. nauka čísel; astrologie s předběžným kursem: astronomie. — *L' Hyperchimie.* Dopis M. Clavenada o Synthése kovů; Stručná historie alchymie Jollivet Castelota, který převzal měsíční referování o hermetismu a spiritualismu do čilé Revue Moderne. — *L' Initiation* (č. 4.) je věnováno památce † St. Guaity: *G.* jako filosof (Barlet), kabbalista (Dr. Haven), umělec (Michelet); alchimista (Jollivet Castelot) a j. B. Lecomte píše o mysticismu E. Swedenborga, Decrespe Kam čelí moderní věda, (č. 5) Papus o fysiologické theorii různých snů; Sedir uveřejňuje svou přednášku z fakulty věd hermetických „O mystice“; Duplantier „Jasnovidění neb dvojí zrak“ a j.

Nové listy. Nově vycházející měsíčník *La Coupe* orig. formátu, slibuje ve smyslu anthologie příspěvky předních mladých franc. autorů. — *La Revue Claire* redakcí p. Rog. Couderca s prácemi od pp. Viéle Griffina, P. Forta, Yv. Rambossona, L. Lafaga, R. Couderca a j. — Dva mladé chorvátsko-slovinské listy: *Nova Nada* (dřívější Nada), mající účel seznamovat spolu oba národy a uvádět je v nové směry literární, a *Mladost*,

revue s illustracemi. Z její článků upozorňujeme na práce Dr. Gustava Gaja „O telepathii“, O magických vlastnostech duše, dále na články o mladé literatuře slovinské a maďarské. — *La Gerbe*, měsíčník věnovaný umění dekorativnímu a literatuře (Saint Gilles, Chaussée de Waterloo 201).

❀

V „Science News“ sděluje Dr. Lehmann zajímavá pozorování na azoxyphenolu a azoxyanisolu. Zahřívají-li se jejich krystaly pod mikroskopem na 134 resp. 116°, mění se v tekuté, nicméně podržují vlastnosti a zevnějšek krystalů, polarisují a lámou světlo. Zahřívají-li se na 165°, mizí jejich dvojlom světla, avšak vznikají v nich sférické kapky, které mají opět dvojlom světla.

Im Lotusheim, list ve volných lhůtách, začne vydávat pí. Helena Zillmannová (v Zehlendorfu u Berlína). Časopis tento je určen k šíření theosofického smýšlení a cítění v rodinném kruhu, hlavně však mezi dětmi.

❀

Knihy redakci došlé: *K. Egor: Pomsta Neznámé Viny.* Verše. (V kom. Grosmana a Svobody, Praha.) — *M. Stirner: Jediný a jeho vlastnictví*, seš. 2., 15 kr. (Nákl. J. Seidla, Žižkov 831.) — Nákladem „Rozhledů“ *E. de Laveley: Vláda v demokracii:* díl I. cena 2 zl. 30 kr.; díl II. cena 2 zl. 80 kr. (též ve 20 seš. po 24 kr.). *Jos. K. Šlejhar: Zátiší.* Povídky. Cena 1 zl. — Nákladem Jos. R. Vilímka: *Pavel Albieri: Nevěsta za 50 dollarů* . . . 1 zl. — *Fr. He-*

rites: Vrásky duše . . . 1 zl. 65 kr. — *Jan Váňa: Knihy a Lidé.* (Knihovna vědění a životem) . . . 80 kr. — *K. Leger: Emancipovaná* . . . 70 kr. — *K. Klostermann: Domek v Polední ulici* . . . 1·80 zl. — Nákladem Arweda Straucha v Lipsku: *Dr. Leop. Pick: Die vierte Dimension* . . . 1 M. *R. Müller:* Naturwissenschaftliche Seelenforschung (D. Veränderungsgesetz) 5 M. — *Papus* Die Wissenschaft der Magier (1 zl. 20); *Th. Krauss* Das el. hom. A-B-C (30 kr.); *Saturnus* Jatrochemie či tajná věda lékařská (1 zl.); *J. M. Kožehuba* Die Kinderkrankheiten (60 kr.); Dr. A. Hewser: Lehrbuch J. E[l]. Hom (7 zl. 20); *Ces. Mattei* Die neue Wissenschaft (60 kr.).

V nové části Sborníku „*Samaritán*“ budeme uveřejňovat články a zprávy z oboru tajné nauky lékařské jakož i z oboru hermetismu a moderní alchymie.

Svazek 3. Sborníku vyjde v květnu.

Z článků pro Sborník připravených ohlašujeme: Sinnet, Moderní spiritualism; M. Maeterlinck, Essaye; Moderní alchymie; Stručná historie staré alchymie; Učení kabbaly o člověku; přednáška p. Sedirova o mystice; V. Charbonel: Náboženství ideálu a j.

K. P. DRAŽĎÁK

† Markýz Viktor Stanislau de Guaita.

(Dokončení.)

Ale především třeba na obhájení R + C předeslati, že *osvícený R + C nikomu osobně neučaroval (neudělal)*. Když někdy viděli bratří, že nutno přikročiti k činu, stalo se tak *jednomyslně* a rovněž v případě abbéa Boulana, aby zamezeny byly nemravnosti a hnusné činy tohoto perversního nekromanta, pro které odsouzen byl na tři léta do vězení. P. Huysmans a s ním Jules Bois nemohou nalézti dosti slov k chvále toho švindléře, který ze sekty své „Karmel neboli Dílo Milosrdenství“ po Eugenu Vintrasovi (Petru-Michalu pro vydírání odsouzeném) převzaté, udělal mystický hampejs a jeho sestry a bratry nutil k vzájemné prostituci, předstíraje že nutno tak činiti k vůli nabytí prvotního adamského stavu. Byl to pravý sabbat, schůzky těch ubohých zmámených obětí, jimž vévodil satyriasí posedlý Boulan.

Sekta Vintrasova mající nátěr pseudognostický velmi se rozšířila ve Francii. Hlíza rychle se rozlezla do všech stavů, zejména u katolíků, jimž lichotilo představovati na shromážděních některého stělesněného svatého. Naundorf,

V č. 2. Sborníku opomenuto u přílohy této označení čís. 1. a 2.

uznaný a neuznaný Bourbon, též patřil k sektě Vintrasově, obzvláště když mu Vintras prorokoval, že ujme se vlády ve Francii. Ovšem Vintras vynikal daleko nad Boulana. Byl thaumaturg a při vší zmotanosti myšlénkové vniterně pokročilý a osvícený. Ale Boulan, jehož sektu Pius IX. zatratil, byl necudný, lhář, komediant a co p. Huysmans píše o chanoine Docrovi, platí správně o Dr. Johannesovi Boulanovi. Ale p. Huysmans, jehož Là-Bas je rozvedený V. díl Görresovy mystiky, protože nebyl přijat do některého zasvěcujícího bratrstva, vychrlil klepy své proti zástupcům řádu Martinistů R + C, a sv. Gnose, ba dokonce tvrdil, že Guaïta mu očaroval jeho pověstnou kočku. Vše co tvrdí Huysmans o očarování Boulana a jeho mediu pí. T. (jedné jeho souložnici) je lež; neboť Roca zemřel dříve než Boulan.

Ovšem řekne se, Roca i Guaïta zemřeli následkem nepodařeného očarování, zpátečným odrazem.*) Nikdy, neb oba *osobně* nejednali, a jak jsem poznamenal, celý sbor R + C varoval a odsoudil Boulana 23. května 1887 a pak teprve proti němu podnikl akci. Zejména to byl přítel Guaïtův, malíř Oswald Wirth, zasvěcenec a člen R + C, jenž pomocí sl. M. vešel ve styk s Boulanem a zmocnil se mnoha jeho dopisů a rukopisů, z nichž vysvítá celý ten satanický prostibol pod ochranou sekty, kde všechny perversity byly pěstovány a jím podporovány. Boulan, chlubící se nadpřirozenými silami a udatně

---

*) Srovnej článek: »Lze někomu udělati« od M. Decrespa.

bojující s celými kohortami a legiemi duchů, skryl se, když v Paříži dlící brahmín žertem ho vyzval k zaklínání ducha jeho matky. Boulan získávající si známost v pařížské společnosti, by z nich peníze kořistiti mohl, jako činil s členy své sekty, je u p. Huysmanse následování hodný vzor, kdežto chudý, dobrý, ničím se neprovinivší Roca je satanikem. —

Guaïta byl mimo velmistra R + C členem nejvyšší rady řádu Martinistů jsa vážen pro milou, přátelskou a klidnou povahu. Jeho dílo bude dále žíti, v kroužku zasvěcenců budou odhalována tajemství dle vzoru jeho a noví žáci získáváni.

Nechť v paměť jeho po celém světě rozleje se nebeská, čarokrásná vůně Růže-Lásky a pevná, mocná ramena Kříže-Pravdy kéž obemknou vesmír.

Guymiot.

Synthesa zlata.

Mnoho se namluvilo o nesmyslnosti alchimistů, hledajících kámen mudrců. A na vzdor všem pádným protidůkazům a všemu zdravému rozumu, idey alchimistické měly tuhý život, a dnes táhnou vítězně v dobu moderní a positivní.

Učenci, kteří opovrhovali alchimií, dospěli dnes k tomu, že připouštějí základní pravidla alchimie: 1. kovy a nerosty jsou by-

tosti živé. — 2. všechny bytosti živé vznikají vývojem z jediného protoplasmatu.

⚘

Nutno tedy odhaliti toto nerostové protoplasma. Z toho protoplasma pak vývojem vyvolati nerosty.

První hmota, protoplasma, nesplodila nikdy nerosty známé *a neznámé* sama sebou, samojediná; k tomu bylo třeba síly evoluční, síly zevnější, která působila na protoplasma.

Kde však nalézti tuto sílu? V okolí, obklopujícím vše, jako první hmotu. Ona jest všude, jako tato, ale všude smíchána, spojena, utajena. Badatel ji musí odkrýti.

⚘

Síla evoluční poslušna jest zákonů. Kde jsou ty zákony, pravidla? V číslech a nikde jinde.

Nutno rozuměti matematice, ne však matematice prosté neb vyšší, ale matematice, o níž officielní věda nemá zdání. Matematika, jejíž prvým pravidlem jest: „Každé číslo jest individuum, ne však individuum ve smyslu etymologickém, jako atom, ale ve smyslu psychologickém, totiž jako synthetická jednota, složenina nebo spíše výslednice schopná v různých kombinacích mít tutéž úlohu, jako prvé počátečná jednota. Dnešní chemikové tuší o tom něco.

⚘

Každá jiná cesta povede k nezdaru. Pravý alchimista nesnaží se o nic jiného než aby zhotovoval zlato jako jiné věci. Zlato lze vyrobit zvláštním přizpůsobením hlavního pravidla o

evoluci nerostů, a kdo umí vyrobit zlato jen jako Tiffereau, jenž pyšní se, že zhotovil zlato, jako asi staří alchimisté, a jako Emmens, — takový muž není pravým alchimistou, filosofem přírody, ale prostým dělníkem, jenž odkryl nějaký nový obrat, ale jehož zásady a podstatu nezná a nepronikl.

⚜

Francouzský učenec Clavenad vynašel synthesu zlata a *ostatních kovů.*

Nedospěl snad k objevu svému náhodou, ale methodickým bádáním, jemuž věnoval se s největší pozorností a které osvědčoval zákony o číslech, jež znovu odkryl, a které pro lidstvo obyčejné ztraceny byly od času školy Pythagorovy.

Kdo udělati chce zlato, musí státi se žákem Pythagorovým v matematice anebo vyrovnati se mistrům, kteří poučili Pythagora.

⚜

Kdyby August Strindberg znal zákony čísel, *o nichž tušení má*, byl by udělal zlato.

Však k tomu on nedospěl.

Strindberg jest člověk geniální, který posud není na cestě k zdaru vedoucí, či lépe řečeno, několikráte ji překročil, ale dál se po ní nepustil.

⚜

Strindberg myslí, že jsou nějaké doly, odkud by věřící čerpal zlato nerostu a zhotovoval je nevědomky.

Clavenad myslí totéž. Ale k nalezení *zákona* dělání zlata, který jest též zákonem o dělání kovů vůbec, je ještě daleko.

K tomu nutno vědomostí filosofických, kterých se mnohým nedostává.

Strindberg má tušení o zákonech čísel, poněvadž se opírá o rovnost equivalentů, aby dospěl k synthese zlata.

Kdyby je znal, jaký by byl alchimista!

* * *

Hmota jest jediná; ona žije, ona se vyvíjí. — Toť základ, dle něhož možno odkrýti kámen mudrců.

Úvod u nové umění léčitelské hr. Ces. Matteiho.

II.

Podstata nemoci.

Pokračování.

Od svého vzniku podroben jest organismus neustálé změně součástí svých, jíž jest udržován v poměru svého tvaru a směšování, jenž jej činí způsobilým k další činnosti.

Neustálou prací životní opotřebují se molekulární součásti jeho a proto musí býti nahraženy novými elementy. Material dodává k tomu krev a lymfa, dvě tekutiny, které lze považovati za jakés součásti našeho těla.

V neutuchajícím oběhu přivádí krev oži-

vující látky do všech částí organismu, odevzdávajíc je tam, kde jich zapotřebí a odvádějíc opět jiné, jež byly již opotřebeny, buď aby jich na jiných místech opětně k výživě použila, buď aby výměsky utvořila, aneb je zcela odstranila. Aby krev mohla opětně v domácnosti našeho těla účinně působiti, musí se také snažiti látky odloučené znovu nahraditi. Látky tyto vybírány jsou z lymfy, jež se stále obnovuje tekutinou chylovou připravovanou trávením; mimo to přijímá též z celého těla látky ještě upotřebitelné, tekuté neb v tekuté proměněné, systemem totiž žil ssavých. Skladba tato spojivši se s krví venosní — tou, jež oběh tělem již dokonala a odevzdala jemu látky výživné — stává se schopnou, pomocí kysliku v buňkách plícních nahromaděného, znovu nastoupiti cestu všemi částěmi těla.

Pokud se děje výměna látek pravidelně, pokud dostává organismus k procesu životnímu potřebné součástky, ve správném množství a jakosti, potud děje se tento nerušeně t. j. tělo jest zdrávo.

Právě jako pravidelná výměna látek podmiňuje zdraví, tak též každé rušení téže způsobuje rušení činnosti životní a říkáme, že tělo je nemocno.

Dvěma činitely našich funkcí organických jsou krev a lymfa; jest tedy dvojí příčina každé nemoci, totiž, událo-li se rušení v soustavě krevní neb žlaz lymfatických neb též v obou současně.

K ovládání takového porušení jest třeba dvou léků; takových, jež uschopní jednak krev, jednak lymfu a žlázy její k opětné normální činnosti.

III.

Všeobecné pojednání o el.-homoeopathii.

Elektrohomoeopathie učí novému způsobu jednání s nemocemi, pomocí působivých vnitřních — jako homoeopathických — prostředků, užívatelných však též i vně v nejrůznějších applikacích, větší silou léčivou však působících, než prostředky homoeopathické.

Elektrohomoeopathické prostředky působí obzvláště dvojím způsobem na organismus, dle toho právě, má-li nemoc příčinu v chybném mísení lymfy neb krve. Východisko každého elektrohomoeopathického posouzení tvoří lymfatická neb angioitická (krevní) soustava nemocného, jež vyžaduje též dle různých onemocnění organových a spojitosti nemocí různé kombinace prostředků.

Prostředky, o nichž tuto mluvíme, jsou z části zrnka, z části tekutiny:

a) Léky zrnkové (se zkratkami v závorkách):

Scrofoloso: č. 1 (S^1); nuovo (S^2); doppio (S^3); č. 5 (S^5); č. 6 (S^6); giappone (S. giapp.); lassativo (S. lass.).

Angioitico: č. 1 (A^1); nuovo (A^2); doppio (A^3).

Canceroso: č. 1 (C^1); nuovo (C^2); doppio (C^3); č. 4 (C^4); č. 5 (C^5); č. 6 (C^6); č. 10 (C^{10}).

T. Canceroso B (TCB).

Linfatico (L).

Pettorale: č. 1. (P^1); nuovo (P^2); doppio (P^3); č. 4 (P^4).

Febbrifugo: č. 1 (F^1); nuovo (F^2).

Vermifugo: č. 1 (Ver^1); nuovo (Ver^2).

Venereo (Ven).
Lord (Ld).
Dom-fin (Df).
Marina (M).
Anti-mal-di mare (Mdm).

b) Léky tekuté (elektřiny)

Elektřina: červená (rossa — El č.); žlutá (gialla — El ž.); bílá (bianca — El b.); modrá (azurra — El m.); zelená (verde — El z.)

Aqua per la pelle.

Všechny tyto prostředky působí na organismus dle homoeopathického zákona podobnosti: „Similia similibus curantur", t. j. podobné léčí se podobným. Každý prostředek působí léčivě jen tenkráte, najde-li docela určitý, do jisté míry s ním souhlasný stav pathologický; ve všech jiných případech zůstává indifferentním a nepůsobí pranic na zdravý organismus, protože prostředky elektrohomoeopathické jsou jedu prosty; byv však správně vyvolen, přivodí v silné dosi zhoršení, jež však pomine po užití několika lžící slabší dávky téhož prostředku.

Odpadá tu naprosto zkoušení — nezbytné dle školy Hahnemannovy — na lidech zdravých, právě, že prostředky jsou nejedovaty a vypočteny pro zvýšenou dráždivost nemocného organismu.

Základní větu homoeopathů — že jen onen prostředek je s to nějakou nemoc radikálně hojiti, jenž by přivodil ve zdravém těle podobné symptomy — třeba modifikovati vzhledem k elektrohomoeopathii, že prostředek elektrohomoeopathický tenkráte je dobře volen, zvýší-li silná dose symptomy nemoci.

Jméno „elektrohomoeopathie" vzniklo násle-

dovně: v tomto léčitelství užívá se pěti tekutin, jež nazvány byly elektřinami pro bleskurychlý téměř účinek a pro rozlišení byly dávány do barevných lahví a zvány červenou, žlutou atd. elektřinou.

Tekutiny působí obzvláště na nervy a podporují znamenitě vnitřní léčbu.

IV.
Účinky těchto prostředků.

1. Všeobecné.

Jak dříve jsme pravili, třeba hledati původ všech nemocí v chybném mísení lymfy neb krve. Je-li poškozena lymfa, třeba užíti Scrofolosa; je-li tato porucha hluboce vkořeněná a rozšířila li se částečně v system krevní, působí Canceroso. Angioitica užívá se, má-li krev chorobné příznaky neb je-li cirkulace nepravidelnou.

Choroba nejeví se stejně v celém organismu, nýbrž zasahuje jen určité části; je třeba ještě prostředků specielně působících na určité orgány, mimo ony účinkující na krev a lymfu.

Takovéto prostředky jsou pettorale, léčící affekce dýchadel; dále vermifugo působící zvláště na pokožku střevní a na bolesti vzniklé červy, febbrifugo na nervy vasomotorické, při horečce a bolestech jaterních i slezinových; a venereo léčící nemoce venerické každého stadia, nabyté i zděděné, též všechny choroby dědičné, zvláště tuberkulosu.

2. Zvláštní.

a) prostředků zrnkových.

Scrofoloso č. 1. má ze všech Scrofolos nej-

větší působnost: možno jím léčiti 90% nemocí, ježto většina jich vzniká z chybného mísení lymfy, ba dokonce jsouc pravidelně užíváno jest preservativem vůči nim, ničíc všechny poruchy hned v zárodku; napomáhá chuti, trávení a síle tělesné.

Znamenitě působí na kámen, ledvinový kámen, písek, podporuje pravidelnou stolici a účinkuje při těžkostech, slabosti a mořské nemoci.

Scrofoloso nuovo (*č. 2.*) jest vyrobeno ze zcela rozdílných látek a nikoliv, jak mnozí se domnívají, zředěním Scrofolosa č. 1. Tato poznámka platí i pro ostatní druhy některé serie, jež sice podobají se sobě působením jednak na lymfu, jednak na krev, ale přece se liší charakteristicky působením specielním.

Scrofoloso č. 2. působí zvláště na rány, nikoliv však rakovité, při epilepsii a žlučových kamenech, účinkuje pomaleji než Scr. č. 1. a nezasahuje do krve.

Scrofoloso doppio č. 3., specificky při lišejích, pakostnici, neurasthenii a rachitidě.

Scrofoloso č. 5. působí zároveň se Scr. č. 1. nejšířeji. Jako specificum proti bolestem páteře, vyrážkám kožním a při horečce dobře působí třikrát denně po třech zrnech na lžíci vody. Též zhusta užívá se vně.

Scrofoloso č. 6. léčí zdržení moči a vůbec močové ústroje.

Scrofoloso giappone znamenité léčivo cholery v každém stadiu, proti úplavici, dyssenterii, diarrhoe, influenci, migréně. Odporučují se často silnější dávky.

Scrofoloso Lassativo. Odstraňuje tuhou zá-

cpu, užito z večera 5—10 zrnek v šálku polévky neb mléka.

Canceroso č. 1. působí nejen — zvláštnost Canceros — na silně pokaženou lymfu, ale též bezprostředně na krev.

Velmi působivé při tuberkulose, rakovině, ztvrdlinách, nezanícených nádorech, rovněž při nemocech nervových, zatvrzelé zácpě a nemocech ženských.

Canceroso nuovo, blahodárný při vodnatelnosti, též při tuberkulose a katarrhu bronchiálním.

Canceroso č. 3. specificky při rakovině prsu a pysků, při tvrdošijné diarrhoe.

Canceroso č. 4. proti kostižeru, bělotoku.

Canceroso č. 5. vedle Cancerosa č. 1. nejpůsobivější; účinkuje velmi blahodárně při rakovině, ženských nemocech a syfilis a na dutiny plicní. Užívá se často vně výpomocně při Cancerosu č. 1.

Canceroso č. 6. při nemocech nervových a ústrojích močových. Sílí nervy použito v koupelích.

Canceroso č. 10. výtečný prostředek proti rakovině a zácpě.

T. Canceroso B. Účinkuje v případech, v nichž ostatní Cancerosa nepomáhají; při zadržení moče a trippercondylomenu.

Linfatico, působí jako Caucerosa na lymfu i krev, více však na onu; velmi účinné proti nádorům rakovinným, epilepsii a vně užíváno proti zejícím ranám a kožním vyrážkám.

Léčivo toto nejčastěji užívá se vně. Velmi prospěšně dá se společně užiti při povahách

angioitických s elektřinou modrou a při povahách lymfatických s elektřinou bílou.

Angioitico č. 1., prostředek při všech nepravidelnostech systému krevního.

Angioitico nuovo zdárně účinkuje při syfilis a zvláště při ostatních, jmenovitě akutních nemocech infekčních a při bolestech, vzniklých z chybného mísení krve. Blahodárný zevně.

Angioitico doppio (č. 3.), užíváno nejčastěji pro velmi jemné účinky. Obnovuje vodivost nervů a připravuje je pro účinky elektřin. Vydatný prostředek při bledničce a všech nemocech srdečních.

Pettorale č. 1., specificky proti bolestem bronchiálním a tuberkulose.

Pettorale č. 2., účinkuje též při jitřivé plicní tuberkulose a zápalu plic.

Pettorale č. 3., užívá se při lehkých affektacích plic — zvláště u dítek — a to v případě, kdy nepůsobí již Pettorale č. 1.

Pettorale č. 4., proti katarrhům; i takovým, jež spojeny jsou se záchvaty záduchy a při všech kašlích.

Febbrifugo č. 1. jest specifikem proti každé horečce, proti nemocem periodickým, affektacím jaterným, žlučovým a slezinovým, zahlenování a zatvrdlinám čerstvým i starým a proti neuralgii.

Febbrifugo nuovo užívá se vnitř, specificky proti tvrdošijné horečce, v případech neosvědčení se Febbrifuga č. 1., i při tyfu. Užívá se ho jinak — velmi blahodárně v těžkých případech — vně v obkladech a natírání slabin.

Vermifugo č. 1. a č. 2., odstraňuje hlísty a jich následky: koliku, diarrhoe, nervosu,

často též bledost v tváři, kruhy pod očima, periodické bolesti žaludeční atd., osvědčují se též při bolestech kyčelních a rakovině.

Prostředků těchto často místně se užívá mimo nadání, neboť hlísty paralysují často působnost jiných léčiv. Vnitřně užita a při natírání břicha opětovně osvědčila se Vermifuga proti tvrdošíjným zácpám. Silné dávky pomáhají od migreny a jiných neuralgií.

Venereo; léčivo a preservativ proti syfilis, trippru a šankru všech forem, střídáno jsouc s Canserosem neb Scrofolosem — jež často samy léčí syfilis. Nutno ho užiti skoro vždy při všech zděděných nemocech, najmě při tuberkulose.

Lord, osvědčený prostředek při žaludeční rakovině, při kýle (herniích) a při zanícených ranách.

Dom-fin, specielně při dyfteritis a nemocech hrtanu.

Marina, proti lymfatickým nemocem očí.

Anti-mal-di-mare, proti mořské nemoci a v příbuzných úkazech.

b) Elektřiny.

Vlastní ráz dodávají elektro-homoeopathii tekutiny elektrické, jichž jest pět; působí znamenitě na velká centra nervová, jež řídí veškeren život vegetativní.

Tyto pruhy nervové prostředkují elektřinám působnost (a to značnou) na krev a lymfu, byvše pak správně užity podporují účinně vnitřní léčbu; ba i při lehkých affekcích a bolestných záchvatech uzdraví často samojny.

Při užití elektřin jeví se často účinky silného galvanického proudu, řidčeji též i elektrická rána. (Pokračování.)

Hrabiego Cezara Mattei: Zasady Nowej umiejetności. Stanisławy z Kaczkowskich Byszewskiej. Tom II. Krakow 1898. — Druhý, právě vyšlý svazek jedná o léčení jednotlivých nemocí dle zásad methody Matteiho. Dílo velmi rozborné, s velkou pílí a znalostí sepsané. První svazek, obsahující všeobecné nauky, vyšel r. 1892.

The treatment of Fever and Liver Diseases. By Dr. Batabyal. Calcutta 1898. — Dr. Batabyal, ředitel proslaveného ústavu „El-hom. School" v Kalkuttě, objasňuje v této monografii způsobem velmi důkladným a neobyčejně přehledným ošetřování různých horeček a horečkových nemocí, vyrážek, zápalů; v 2. díle pak léčení různých nemocí jater.

Das christliche Barbarenthum in Europa. Von einem Lama Leipzig 1898. W. Friedrich's Verlag. — Duchaplná a pronikavě ostrá kritika našich západních kulturních zjevů a naší vědy samé v sobě rozpadlé a sobě odporující.

Fabre des Essarts hodlá vydati stručný přehled nauk gnostických všech mistrů a apoštolů „*L' arbre gnostique*" pouze pro subskribující, kteří se přihlásí buď do redakce „S. F. M. O." anebo u p. Odona Kopa 23. Boulevard Magenta Paris. Cena knihy 2 fr.

St. de Guaity „Na Prahu Tajemství“, základní dílo okkultismu, pravá perla pro vážné badatele, vyjde v českém překladu, opatřeno četnými poznámkami, pouze pro subskribující na celé litografované dílo. Přihlášky přijímá p. E. Hauner, Vinohrady, Blanická 6.

Gnosticism přehledný český nástin nauky Valentinovy, litografovaný lze obdržeti u p. E. Haunera, Vinohrady Blanická 6.

V Berlíně bude pořádána mezinárodní výstava léčebných prostředků okkultní vědy. Léky el-hómoeopatické, alchimistické preparáty a příslušná literatura budou tam vystaveny. Bližší oznámíme později.

Knihy redakci zaslané:

Nákladem W. Friedricha, Lipsko, Theodor Krauss: Grundzüge d. el.-hom. Thierheilkunde. 2. díl (d. Krankheiten des Pferdes) (1 M); El.-hom. Therapie der venerischen Krankheiten. 2. vyd. (M. 1·50), Vademecum d. El.-Hom. 3. vyd. (1 M.). *Nákladem „Rozhledů“ O. Hansson:* Průkopníci a Věštci (60 kr.). — *Herbert Spencer*: O studiu sociologie seš. 7.—9. (80 kr.). — *Dr. J. Herkner*: Dělnická otázka seš. 1. (30 kr.) — *A. Schnitzler*: Umírání, s litografovanou obálkou E. Orlíka (80 kr.)

Z administrace. Číslo toto, které mělo vyjíti v květnu, opozdilo se z různých příčin. Prosíme ct. pp. předplatitely o laskavé omluvení. Redakce a administrace je nyní na Kr. Vinohradech, Korunní č. 20. Čísla 4. a 5. vyjdou až v září.

SAMARITÁN č. 5. a 6.

Úvod v nové umění léčitelské hr. Ces. Matteiho.

(Pokračování.)

Linfantico, působí jako Cancerosa na lymfu i krev, více však na onu; velmi účinným proti nádorům rakovinným, epilepsii a vně užíváno proti zejícím ranám a kožním vyrážkám.

Léčiva toho nejčastěji užívá se vně. Velmi prospěšně dá se společně užíti při povahách angioitických s elektřinou modrou a při povahách lymfatických s elektřinou bílou.

Angioitico č. 1., prostředek při všech nepravidelnostech systému krevního.

Angioitico nuovo zdárně účinkuje při syphilis a zvláště při ostatních, jmenovitě akutních nemocech infekčních a při bolestech, vzniklých z chybného mísení krve. Blahodárný zevně.

Angioitico doppio (č. 3.), užíváno nejčastěji pro velmi jemné účinky. Obnovuje vodivost nervů a připravuje je pro účinky elektřin. Výdatný prostředek při bledničce a všech nemocech srdečních.

Pettorale č. 1., specificky proti bolestem bronchiálním a tuberkulose.

Pettorale č. 2., účinkuie též při jitřivé plicní tuberkulose a zápalu plic.

Pettorale č. 3., užívá se při lehkých affekcích plic — zvláště u dítek — a to v případech, kdy nepůsobí již Pettorale č. 1.

Pettorale č. 4., proti katarrhům; i takovým, jež spojeny jsou se záchvaty záduchy a při všech kašlích.

Febbrifugo č. 1. jest specifikem proti každé horečce, proti nemocem periodickým, affekcím jaterným, žlučovým a slezinovým, zahlenování a zatvrdlinám čerstvým i starým. a proti neuralgii.

Febbrifugo nuovo užívá se vnitř, specificky proti tvrdošijné horečce, v případech neosvědčení se Febbrifuga č. 1., i při tyfu. Užívá se ho jinak — velmi blahodárně v těžkých případech — vně v obkladech a natíráním slabin.

Červená elektřina má účinky kladné a souhlasí s temperamentem lymfatickým. Účinkuje znamenitě na nemoci žaludeční a břišní, nervosní bolesti, ischias; zvýšuje činnost organickou a užívá se jí často, neboť lidé churavějí nejčastěji spíše z nedostatku životní síly. Applikována na vrchní a spodní okraj očního důlku *) sesiluje zrakovou sílu a osvědčuje se zvláště při únavě, ochablosti, sklíčenosti. Vniterní její užívání má znamenité výsledky pro kostižer; naopak nesmí se jí nikdy použíti pro povahu angioitickou, plnokrevnou, pro kterou nejpříhodnější je el. modrá.

Opačně, než el. červená, působí *elektřina žlutá.* Táž jest negativní a zmírňuje činnost organickou, paralysujíc tak silné působení el. červené. Jest hlavním prostředkem proti str-

*) Dr. Zimpl dosvědčuje ve své brožuře „Die vegetabilische Elektricität etc.“, že byl svědkem vyhojení černého zákalu jediným použitím červené elektřiny.

nulosti a jiným křečem, proti koktání, vnitř užívána působí dobře proti červům. Střídání červené a žluté el. urychluje rekonvalescenci.

Bílá elektřina jest vždy do jisté míry neutrální a možno jí upotřebiti při všech soustavách. Osvědčuje se hlavně při bolestech hlavy a spodní části těla.

Elektřina modrá, působení positivního, příhodná jest pro povahy angioitické. Výborně působí na nemoci krevnic, křečové žíly, krvácení a tlukot srdce. Velmi dobře účinkuje při mrtvici, připravena jsouc k pití až do 50 kapek.

Negativní *elektřina zelená* pomáhá při rakovině a hnisavých ranách, urychluje zcelování ran a je dobrá při bolestech kloubových (rheumatismu).

G) Aqua per la pelle.

Této tekutiny užívá se nejvíce jako kosmetika. Působí na pokožku tím, že rychleji odstraňuje její suché a odumřelé částečky; pročež kůže stává se svěží, hladkou a hebkou; odstraňuje újedí, nežítky, skvrny, rudost a podobné nečistoty, lepší tedy s překvapující rychlostí pleť.

Užívá se jí zevně k mytí buď neředěné — určitá místa na kůži se navlhčí a nechají se přirozeně oschnouti — buď se polévková lžíce vmísí do $^1/_2$ litru vody.

Síla zraku se jí posilňuje mazáním neb vtíráním na hořejším neb dolejším okraji dutiny oční.

V.

Diagnosa.

V praxi el.-hom. obmezuje se diagnosa téměř jen na rozpoznání soustavy nemoc-

ného, pak na vypátrání prvotní příčiny nemoce a více méně vyvinutého onemocnění orgánů.

Soustava lymfosní koření buď v přirozené neb nedostatečným vyživováním a j. získané neúplné vyvinutosti a skrovné síly tělesné; vrcholem jejím je skrofulosa.

U mnohých individuí jeví se soustava lymfosní chabou stavbou těla, slabými kostmi, jemnou koží, tenkým měkkým vlasem a hubeností, u jiných vyznačuje se nemotornými formami tělesnými, náchylností k tloustnutí, tlustými rty, naběhlým břichem a špinavě žlutavou pletí.

Lymfatikové zvláště náchylni jsou k puchýřině a šupinovatosti, ječným zrnům, zánětům očním, spojeným s odporem k světlu, k zákalům rohovky, ušním výtokům a zánětům, k rýmě, affekcím dychadel a k bolestem kostním.

Ochuraví snadno a uzdravení se velmi prodlužuje náchylností k recidivě.

Snáze lze poznati soustavu angioitickou. Vyznačujeť se červenou barvou tváře, příchylností ke krvácení, návalům krve, závrati, bušení srdce, silnému, ale nepravidelnému tepotu tepny, ke křečovým žilám a hämorrhoidám.

Velmi často vyskytují se obě tyto základní formy pospolu; tu arci jednotlivá znamení jsou znatelná, buď lymfosní neb angioítické soustavy. Tento stav označujeme soustavou smíšenou.

VI.

Praxe léčební.

Jakmile se shodneme o přirozenosti nemocného, dávejmež lymphatikům Scrof., an-

gioitikům Angioitico a, v případech těžkých obojího druhu, Canc.; toto však zvláště tenkráte, vyskytuje-li se ztvrdnutí žláz nebo rakovinné rány.

Nemocnému smíšené soustavy podávejme střídavě Scrof. i Angioitico.

Nemohouce si utvořiti pevný úsudek o zařadění nemocného v některou soustavu, učiníme nejlépe, počneme-li léčení se Scrof. č. 1. neb č. 5., neboť toto má největší působnost po onom — víme, že většina lidí má zárodky skrofolosní — aneb považujme případ nemocného za smíšený a střídejme Scrof. s Angioiticem.

S těmito základními prostředky nutno správně kombinovati prostředky zvláštní v případech zvláštních; musíme je vystřídati s Febbrifugem při nemocech horečnatých, s Pettoralem při affekcích plic a průdušek, v případech dědičnosti, příznacích syphilisu s Venereem a konečně při červech s Vermifugem.

Protože v každé řadě č. 1. zpravidla má největší působiště, počínáme léčení vždy s tímto číslem, nepoukazují-li zvláštní příznaky na použití jiného čísla.

Z pravidla dostačí denní dávka 1 zrno ve $^1/_4$ litru vody rozpuštěné. Jmenuje se to prvním roztokem a užívá se buď každou hodinu lžíce obyčejná, anebo pije se za den tak, že vyprázdňujeme sklenici v 8—10 doušcích. V nebezpečných připadech jest s prospěchem, každé čtvrt hodiny užívati kávovou lžičku.

Byl-li prostředek dobře volen, bývá účinek v akutních případech již po prvé lžíci, po

případě ve 3—4 dnech, v zastaralých a chronických případech v 6—8 dnech znatelný.

Zhorší-li se nemoc, jest to známkou, že volba prostředku jest sice správná, avšak dávka příliš silná. Tehdy nutno z prvého roztoku vlíti opět do 1/4 litru čisté vody kávovou lžičku, aby se dostal druhý roztok. Je-li i tento příliš silný, anebo jeví-li se indifferentním, když prvý roztok nemoc zhoršil, učiní se tímže způsobem z druhého, jako jsme učinili druhý z prvého.*)

Mezi prvým a druhým roztokem jest ještě t. zv. dose litrová, t. j. rozpuštění 1 zrna v litru vody.

Nejeví-li se v době shora určené změna, aniž tehdy, když dose se změnily, třeba předpokládati, že prostředek byl zvolen špatný, aneb (v těžkých případech) organická porucha dostoupila příliš daleko, než aby byla léčení snadno přístupnou.

Platí totiž pravidlo: Čím těžší nemoc, tím lehčí dávky a tím častější opakování, každých 5 až 10 minut lžičku kávovou, ježto účinek dostavuje se ihned, trvá však krátce a proto nutno jej co nejčastěji vyvolávati, aby se docílilo uzdravení.

Zkušenost ukázala, že ve studenějším podnebí je zapotřebí vyšších roztoků než v horkém.

U nás na př. nutno častěji sáhnouti k II. neb III. roztoku, ne tak v Italii a Španělsku.

Při vrozených vadách srdečních, epilepsii, tyfu, hysterii a nemocech provázených kře-

---

*) K vůli krátkosti označuje se roztok římskou číslicí dole postavenou u zkratky voleného prostředku. Ku př.:

S^{1}_{II} znamená *Scrofoloso* č. 1. v druhém roztoku

C^{5}_{III} „ *Canceroso* č. 5. ve třetím roztoku atd.

čemi docílíme vyléčení jedině pomocí III. roztoku; trpící krvotokem smějí *Angioitico* též v II. roztoku užívati.

Zlepšení nemoce poznává se mimo to, že zmizí příznaky nemoce, také podle hojného potu, vrhnutí, hustého močení, vyrážky neb průjmu, ježto tělo napraveno lékem, se snaží špatných šťáv různými cestami se zbaviti.

Někdy se stává, že zlepšení nepokračuje, ba že se jeví i recidiva. Tím však nesmíme se zmásti, neboť prostředky ty překonávají, jsouce bez ustání a soustavně užívány, často nejtěžší a zdánlivě nezhojitelné nemoce, nejspletitější případy, které každému jinému léčení vzdorují, byť i v takových případech potřebí bylo dlouhého léčení. Při *Cancerosu* jest dbáti, by léčení příliš brzy nebylo přerušeno, jelikož může nastati recidiva, jež pak se nedá často ničím jiným přemoci. Nejlépe jest v léčení po zmizení všech symptomů nemoci vždy nějaký čas pokračovati; v lehčích případech polovici doby, v těžších takovou dobu, jaké vyžadovalo vlastní léčení. Při rakovině, organických nemocech a j. jest nejlépe prostředků vůbec nikdy neodkládati. Postačí však při tomto léčení užívati později suchých zrnek kdykoliv neb při jídle.

Kde jest třeba léky střídati, užívá se od každého pouze $^1/_8$ litru denně, dopoledne na př. jednoho, odpoledne druhého prostředku, nebo nejprv z prvého, pak z druhého; užívá-li se tří léků, vezme se z každého pouze $^1/_3$ sklenice. Denní dose nesmí tedy $1/4$ litru přesahovati. Taktéž nesmí se prostředky bráti současně, neb míchati, nýbrž střídati.

Je-li třeba více léků než tří, užívají se méně důležité v suchých zrnkách, ráno a večer,

před a po hlavních lécích po 3—5 zrnech, nebo každou 1—2 hodinu jedno.

Přihází se též, že dose, jež z počátku působila dobře, později vypoví službu; v tom případě přistoupí se k nejbližšímu roztoku. Při recidivě je vždy třeba změny léku vzhledem k dosi, která nepůsobí, t. j. dá se místo II. roztoku III., a vzhledem k prostředku, který dobře působil, měniti čísla, ku př. dává se místo *Scrofolosa* čís. 1. *Scrofoloso* čís. 5., místo *Angioitica* čís. 1. *Angioitico* č. 3. atd.

Jest vždy s prospěchem užívati prostředky v roztoku, než v suchých zrnech, ježto v tomto způsobu jsou méně působivými a působí na zažívací orgány, bylo-li užívání suchých zrn upřilišněno.

Aby roztoky udrženy byly více dnů neb týdnů, záleží na jakosti vody, elektřiny nezkazí se nikdy, jako zrna, jsou-li v přiměřené temperatuře na suchých místech uložena.

Užívati suchých zrn jest pro ony případy radno, když zkušenost ukazuje, že tento způsob organismu lépe prospívá, nebo v pochybných situacích, jako při zdánlivé smrti mdlobě, při počínajícím chromnutí, mrtvici, choleře atd.; tehdy možno směle 20—30 zrn najednou položiti na jazyk, nebo, lze-li, 40—50 zrn ve $^1/_4$ litru vody, nebo 40—50—100 kapek bílé nebo modré elektřiny. Tak se odstraňují zlé zimnice, mrtvice, neutuchající bolesti a j.

(Dokončení.)

M. Argot F. T. S.

Prana-therapie, její formy a podstata.

Prana, životní síla, je hlavní součástkou lidské individuality. Indická filosofie učí totiž o člověku, že je složen ze 7 principů, kteréž nejsou jednotlivými, lehce oddělitelnými částěmi, nýbrž představují různé vývojové fáse a stavy, pro něž ve světě nás obklopujícím (nikoliv ovšem jen materielním) existují příslušné vztahy:

1. *Sharira* objímá materielní tělo a jeho étherický základ; ve světě nás obklopujícím je to synthésa látek a sil (električnost, světlo, přítažlivost, spojitost a j.).

2. *Prana*, životní síla, je princip organisující látku.

3. *Kama*, astrální tělo, je svět myšlénkových útvarů a přání.

4. Nižší *Manas* je pozemský rozum a vůle, tak zv. charaktér a vědomí.

5. Vyšší *Manas* je síla osvíceného smýšlení, které se snaží překonat své jáství.

6. *Buddhi* a 7. *Atma* jsou božské principy, jež na naší pláni Manasu nejsou ještě vyvinuty.

Naše lékařská věda jeví se jako působení na Pranu, poněvadž její účinky (ovšem většinou nevědomě) pomocí fysiky a chemie zpytuje a podle nalezených zákonů používá fysiky i chemie, by organisující sílu Prany

v jednotlivých případech zmodifikovala (therapie).

Neboť Prana je, jak zmíněno, silou životní, pomocí níž fysické, chemické a siderické síly jsou uschopněny vytvářet z látky organické tvary.

Význam Prany je nejlépe znázorněn na rostlině, ovšem bez modifikující činnosti vyšších principů sebevědomí (Manase). Když se ze stejnotvárných buněk zrna vyvíjí strom, vidíme v tom prosté působení Prany. Můžeme-li tuto organickou, čistou sílu rostliny učinit poslušnou naší vůle, nechat ji mimo rostlinné těleso organisovat (Electrohomeopathie), tedy v tom vidíme přímé působení Prany, jako když léčivá ruka magnetiséra působí na místo, kde velká rána část živo-tvorného tkaniva poškodila, tak že se vytváří nové tkanivo, vada se zakrývá, organisuje. Toť praktické použití zákonů Prany (Pranatherapie).

Mezi formami Pranytherapie zasluhuje především zmínky animálný magnetismus, „nakažení zdravím", jak Buttenstedt se vyslovuje, Zakládá se v tom, že přenáší Pranu zdravého na tělo nemocného, vraceje mu normální organisaci. Tuto léčivou methodu užitou mravným, povznešeným magnetisérem, lze jen doporučiti, kdežto k druhému bodu Pranytherapie, k léčení mumií (ke kteréž bývá upotřebeno jakýchkoliv částí neb výměsků nemocného těla) nebo-li k transplantaci, nemůžeme se jeviti dosti opatrnými. Transplantace je zničení nemoce odstraněním části chorobné životní síly pomocí chemických účinků ohně nebo rostlinných organismů tak zv. „nákazou". Musíme si představit její úči-

nek asi tak, jako puštění žilou u otravy močí (Uranie), kde s krví též část jedu tělu bývá odňata. O transplantaci praví škotský lékař Maxwell: *)

„Použití mumie jest různé, avšak vždy má účel, tělu, z něhož pochází, látku chorobnou magneticky odníti a tím je učiniti zdravým, ať už se tato spojí se zvířetem, rostlinou nebo nerostem, zakope do země, nebo hodí do ohně. Všechny tyto různé druhy použití, které ostatně vzhledem k účinku' nejsou stejny, slouží k tomu, by se životní duch mumiálních látek podráždil, vyrušil, zbavil magnetických vlastností, jakož uspůsobil k zpětnému uzdravujícímu vlivu.

Paracelsus praví **), že v mumii spočívají všechny tělesné síly a že malá dávka přitahuje všechno homogenní z celého těla. Připojí-li se malá část mumie k jinému zdravému tělu, stává se ona zdravou, toto dostane nemoc.

Že tato therapie krouží v okrsku černé magie, lze snadno poznat. Bývá použita mnohými, kteříž neznají jejího významu. Můžeme tedy vzhledem k zneužívání jejímu hlavně zlomyslnými lidmi, varovat před jejím upotřebením. Přenášení „bacilů“ z nemocného na „pokusné zvíře“, jehož se v klinické praxi k účelům diagnostickým užívá, může v takovém smyslu rovněž znamenat therapeutickou methodu černé magie.

Za nejčistší však formu Pranytherapie lze považovati El.-homeopathii, u níž se jedná vlastně o vybavení rostlinné Prany.

---

*) Scheible, Die sympatisch-magnetische Heilmethode, Stuttgart 1851, str. 28.

**) Ennemoser, Geschichte der Magie.

Zvláštní, třebas nevědomé použití principu Prany lze též spatřovat v nedávno objeveném léčení sérem a v organotherapii, v léčení čerstvými ústroji právě zabitého zvířete, čehož mnohé a významné úspěchy popříti nelze. Avšak mohli bychom souhlasit s therapií, kteráž léčí tím, že působí bytostem citem a vědomím obdařeným smrtelné bolesti? Také tuto therapii můžeme odkázat do okrsku černé magie a rozhodně zamítnout jako těžký ústup do nemravného názoru světového, podceňujícího postavení zvířete.

Nikoliv zcela do říše Prany, nýbrž z části, již do říše vyšších, duchovnějších sil, do světa astrálního, náleží hypnotismus. Při jeho použití běží o to, aby Prana pacienta byla donucena určité organisace sama podniknout, donucena vůlí hypnotisérovou. Hypnosa neposkytuje, na rozdíl od magnetismu, rozmnožení sil. Toť základný jich rozdíl. Slavný jeden psychiatr považuje hypnotismus, odlišně od jiných odborníků, za bezpráví, poněvadž týž beztoho již chorobné duši obyčejně hysterického media vštěpuje přírůstek myšlének, který s původním psychickým organismem media nikterak nesouvisí a proto za chorobný považován býti musí. Náhled to, kterýž by měl, jak si přáti jest, najít pokud možná největšího povšimnutí v praxi.

Konečně budiž vzpomenuto léčebné metody čistě magického způsobu: léčení modlitbou, slovem pronášeným, anebo psaným neboli amuletem. Eschenmayer vyslovuje se ve svých mysteriích následovně o něm (Kerner Seherin von Prevorst. Str. 145 a 146.): Jsou tři potence léčebného snažení: přírodní, organicko-duševní a čistě duševní potence. Je-li

tělo nemocné a jeví-li se v něm nepoměr, tu přijde lékař s velikým apparátem kovů, zemin, solí, koření, zelin, kůr a různých zvířecích substancí a léčí. Avšak jsou též organicko-duševní potence, totiž zmíněný magnetismus, kterýž, ačkoliv straší v četných historiích, přece se nyní popříti nedá. Celé lékárně přirovnává se síla lidské ruky a přemnoho zpráv dosvědčuje, že onano nepomohla, tato pomohla. K tomu však je potřebí nejen rationelního lékaře nýbrž i dobrého rozšafného člověka. Není to jen organické účinkování ruky lidské, nýbrž zároveň psychické celého člověka, co léčebně působí.

Avšak přece existuje ještě vyšší druh léčení, totiž čistě duševní nebo magické.

Svaté slovo ve jménu Ježíše Krista je magický lék, o němž nás Petr v historii apoštolů 3, 2—15 učí. Nebudete je moci nikdy poznat a pochopit, všechny síly jsou vám odňaty a jsou dány chudým duchem, kteříž jich ve své duševní chudobě, ale v plnosti víry vždy užívati budou. Mimo to je v slovech skryt duchovnější význam patřící vyšší řeči, o níž Poiret praví: Člověk nedostal slovo jen k tomu, by s bližním se dorozuměl. Mohlť původně ovládat celý viditelný svět tajemnou silou a účinkem slova, dokud slovo a věc byly jedno.“ Léčení slovem je ostatně starý zvyk. Von Helmont praví, že se ho užívalo v starší, křesťanské církvi nejen proti magickým vlivům, nýbrž i proti nemocem. Plotin a Porphyrius vykonávali toto umění. Cato prý jím léčil zlomeniny kostí. V Americe je celá škola zaměstnávající se touto methodou „božské vědy“ a honosící se zázračnými výsledky. U všech léčení to-

hoto druhu mohou na životní sílu působit nižší i vyšší principy, sobecké přání i nesobecká vůle. Vyvolat nejvznešenější účinky léčení, o nichž vypravuje Nový Zákon, má moc pouze duše s Bohem spojená, Atma-Boddhi.

Chceme-li ku konci oceniti různé formy Pranytherapie, musíme především varovat před užitím zvířecí Prany v jakékoliv formě, neb ve zvířeti a ovšem ještě víc v člověku jsou prvky vyšší duchovnosti, které nepatří vždy v říši dobra a připustnosti. Magnetismus a léčivé slovo má u mravného povzneseného lékaře čistý vliv, avšak nutno se hrozit užití mumie, therapie seru. Vůči hypnose jest nám býti kritickými. Zato rostlinné Praně, jevící se v rostlině v nejčistší formě netřeba nám se vyhýbat, obzvláště podává-li se ve formě prosté chemických (jedovatých) a fysikálních vlivů. Tuto však poskytuje El.-Homoeopathie hr. Ces Matteiho.

X X X X X X X X

Electro-Homoeopathie. Grundsätze einer neuen Wissenschaft von Graf Mattei; bearbeitet von Theodor Kraus.

Důležitým základním dílem nové vědy lékařské je tato kniha. Dlouholetá práce a zkušenost tu uložena, nasbírána s pílí a vytrvalostí v tichém ústraní života. Pročtete knihu hraběte Mattei-ho a poznáte, jakým znatelem byl lékařství, poznáte, že pro ně nastala nová éra a že učený spisovatel právem zvolati mohl: „Začal jsem pozdě a přece zkušenost

dvacetileté opravňují mne věřiti, že v pod večer svého života docílím převrat ve vědě lékařské.“

V úvodě probírá vztahy nové vědy k medicině vůbec, k fysiologii, homoeopathii, šířeji zmiňuje se o vynálezech Hahnemanových; seznamuje nás s počátky el.-homoeopatie a s nepřátely svými, jež mu vytvořila závist a zištnost jeho okolí.

El.-hom. definuje, jako homöopatii zdokonalenou nově vynalezenými prostředky, ve vědu. Podrobně a důkladně vypisuje užívání a působení jejich prostředků, dle zákonů polarity lidského těla. K vůli praktické léčbě poučuje o diagnose nemocí a o příslušném použití prostředků; podává krátký nástin anatomie. Abecední seznam nemocí a jich léčení poskytuje možnost laikovi zabývati se el.-homoeopathií.

Konečně nutno se zmíniti o pracovníku v tomto oboru velmi zkušeném. Pan Theodor Krauss má velikou zásluhu o rozšíření se el.-hom.; jeho spisy, původní i překlady spisů hraběte Matteiho — v několika řečech — jsou toho nejlepším důkazem. Nejnověji p. Kraussem vydané knihy: „Die Krankheiten der Hunde und Katzen“ a „Handbuch der Electrohoeopathie“, pojednání „Der Krebs“ jsou důkazem blahodárného působení vynálezu hr. Matteiho nejen u lidí nýbrž i u zvířat.

Amis.

Od téhož spisovatele vyšlo 3. vydání značně rozšířené a opravené rukověti nauky el.-hom. „Vademecum der El.-Hom. von Graf Cesare Mattei.

Knihy redakci zaslané:

Edmond de Bruijn: Réflexions sur M. Huijsmans (Bruxelles, Société Belge de Librairie.) — *Paul Vérola*: Rama, poème dramatique, s ill Alf. Muchy (Paris, Bibliothèque Artistique et Litteraire, cena 15 fr.) — *Vzdělávací bibliotéka*, Praha: sv. 9. *John W. Draper*: Dějiny konfliktů mezi náboženstvím a vědou. II. vydání. Cena 1·90 zl.; sv. 40. *Stan. Przybyszewski*: Cestou. Cena 70 kr. — *Theodor Krauss:* Handbuch der El.-Homöopathie (Leipzig, W. Friedrich. Cena 2·50 M.); *Th. Krauss:* Grundzüge einer neuen Wissenschaft (El.-Hom.) 7. vydání (Leipzig, W. Friedrich) Cena 3·30 M.

Obsáhlý *Naučný slovník věd okkultních* za redakce pp. Papuse a Ch. Barleta a za spolupracovnictví předních okkultistických spisovatelů chystá Chaumelova vydavatelská firma okkult. děl. Slovník bude vycházeti v sešitech měsíčních a bude obsahovat vedle pečlivé bio- a bibliografie resumé všech hermetických encyklopedií starých, které nyní jsou velmi vzácné. 1. svazek vyjde v nejbližší době.

Úvod v nové umění léčitelské hr. Ces. Matteiho.

(Dokončení.)

Na cestách možno užívati suchých zrnek, není-li možno pořídíti si roztoku jich, však neposkytují skutečné náhrady za roztok.*)

Nesmíme zapomenout, co bylo řečeno ve III. kapitole, že prostředky ty působí stejně vnitř jak zevně, takže vnější upotřebení podporuje v podstatě léčbu vnitřní; v lehčích případech stačí k uzdravení často vnější applikace.

Vnějšího upotřebení léků je několik způsobů, o nichž tuto promluvíme.

Koupel. Pro úplnou čili vanovou lázeň vezme se 50—80—100—200 zrnek, jež se zředí ve sklenici vody a vlejí do vody v okamžiku vstoupení do vany. Pro částečnou lázeň (na př. koupání nohou, rukou atd.) užije se 20—30 zrnek.

*) V určitých případech, aby síla zrnek se zvětšila, prvé než s vodou jsou smíchána třeba je rozpustiti v elektřině, vhodné k léčení nemoce; na př. Scrofoloso v el. červené, při migréně v el. bílé, při rakovině v el. zelené. — Angioitico v el. modré, při pakostnici v el. červené neb modré, dle soustavy tělesné; právě tak Febbrifugo a při rakovině v el. zelené. — Vermifugo v el. modré, žluté neb zelené. — Linfatico v el. bílé neb v modré.

Koupelí se užívá týdně neb denně, dle potřeby i vícekrát. Temperatura vody může býti libovolnou.

Obklady. Ve sklenici se rozpustí 20—30 zrnek, neb i několik kapek příslušné elektřiny. Obklady, jak vyschnou, třeba hned vyměniti.

Kompressy. Připravují se jako obklady. Bavlna neb vata navlhčená roztokem se přikládá na choré místo.

Kloktadla připravují se z 20—50 zrnek, rozpuštěných ve čtvrt litru vody a užívá se jich 3—4krát denně.

Mazání. V kapce vody se 5 zrnek rozpustí, kterýžto roztok se smísí s lžící vepřového sádla, oleje, glycerinu neb vaselinu. Tímto mazáním natírají se příslušná místa 4—5krát denně.

Čípky počištivé a pochevní. 5 zrn rozpustí se v kapce vody, jež smísí se s 20 grammy ohřatého másla kakaového, načež se do tuha utře, z připravené směsi uhnětou se čípky homolovité, zvící náprstku, váhy asi půl gramu. Čípky pochevní upravují se v podobě kuliček. Podobné, menší, dělají se do uší.

S úspěchem užívá se jich při hämorrhoidách, střevních vředech, katarrhech pochvy, zánětlivých a katarrhových nemocech ucha. Před upotřebením třeba je potříti olejem neb glycerinem.

Inhalace, injekce, klystéry. K těmto připraví se roztok, jako pro obklady; k inhalacím třeba tekutinu ohřáti a lze použíti obvyklých přístrojů inhalačních; k injekcím stříkačky. Chce-li nemocný sám použíti klystéru, použijž místo obyčejné stříkačky klysopompu.

2. Praxe s elektřinami.

Právě jako zrnek, možno i elektřin vnitř, i vně užívati.

Vnitř užívají se 2—4 kapky rozředěné ve lžíci vody 3—4krát denně; možno denně užíti i 30—40 kapek.

Vně upotřebí se elektřiny jako léku v zrnech:

Koupele; k nimž berou se 1—3 plné lžíce Při koupelích hlavy naleje se několik kapek na temeno hlavy a rozetře prsty.

Obklady připraví se 10—20 kapkami — v určitých případech až 40 — ve čtvrt litru vody, též bez ní, na navlhčený kus látky.

Kloktadla upraví se smísením 8—10 kapek ve lžíci vody.

Masti z elektřin připravené jsou velmi odporučitelné. Vmísí se totiž 20 kapek elektřiny do plné lžíce glycerinu neb vaselinu.

Pro úsporu častého užívání léčiv jest tento způsob výhodný, neboť mast udržuje se delší dobu na kůži a nejlépe lze jí užíti na noc; což odporučuje se při ranách, pakostnici a rheumatismu.

Natírání praktikuje se tím způsobem, že několik kapek se rozetře rukou na příslušném místě.

Nejčastěji užívá se elektřin na způsob baněk; otevřená lahvička přidrží se na choré místo 5—7—15 vteřin.

Léčiva applikují se na oněch místech, jež protkána jsou hojně nervy a jen nejblíže chorému místu.

Chceme-li působiti na celé tělo použijme léčiva na zadní části hlavy, na velkém sympathiku a pletivu slunečním, též na chodidlech a na temeni.

Chceme-li účinkovati na pravou stranu hlavy, užijme léku na pravém spánku, na čele, horním a dolním okraji dutiny oční a na kořeni nosu, vždy na pravé polovině; má-li se na levé straně působiti, učiňmež tak na levé polovině.

Pro jazyk applikuje se na velkých a malých nervech podjazyčných; pro oko na zadní části hlavy, velkém sympathiku, na horním a dolním okraji dutiny oční; pro nos na vrcholu nosu, na horním a dolním okraji dutiny oční. Pro uši v uchu samotném, při čemž se otevrou ústa, pak na třech zadních svalech ušních; pro paže na loketním ohebu a na rameni; pro nohy na ohbí stehenním, na sedací kosti a na vyklenutých částech nohy. Pro měchýř neb dělohu na hrázku, kostí stydké a na velkém sympatiku.

Nejúčinnějšími místy k applikacím (a proto nejpřednějšími při všeobecných chorobách) jsou velké provazy nervové a pletivo na velkém sympathiku, pletivo sluneční, břišní důlek a sympathické pletivo důlku břišního.

Dle polárního zákona — odkrytého Reichenbachem a potvrzeného francouzskými učenci Chazarainem a Dècle-em — dělí se tělo lidské čarou svislou na dvě části; pravá polovina trupu a hlavy a vnitřní strana vnitřností jest negatívně, levá strana trupu a hlavy a vnější strana vnitřnosti jest positivně elektrická. Z toho vyplývá pravidlo pro applikování elektřin: užívati na místech těla elektropositivních tekutin negativních (zelené, žluté), na elektro-negativních tekutin positivních (červené, modré).

Na čarách dělících, kde část positivní s negativní se stýká, užíti třeba elektřiny neutrální (bílé), neb střídavě positivní a negativní.

Tímto způsobem obnoví se normálně polární napjetí v systému nervovém.

Shrňmež vše, co dosud bylo řečeno v následující resumé:

Ve všech případech, v nichž na poprvé nevidíme těžší affekce, zkusíme elektřinu dle temperamentu nemocného příslušnou; nejeví-li se účinek, aneb je-li pomíjejícím při opětovném použití, je základ nemoci hlubší, vyžadující léčby vnitřní. — Pak jest nutno započíti s léčením, naznačeným na počátku tohoto oddílu; nesmí se zapomínati, že léčení vnitřní nabývá silné opory a urychlení použitím applikací vnějších.

VII.

Pokyny životosprávné.

Diétou rozumí se umění přirozeně žíti a následováním zákonů přírodních zachovati si zdraví.

Dietetika jest uměním, vědou, při níž stále třeba dbát konstituce, zvyků, mravů určitého individua; nesmí se klesnouti v šablonu a chtíti pro všechny případy stanoviti pravidla zakázaných a dovolených požitků.

Zde lze uvésti, jak samozřejmo, jen nejdůležitější zkušenosti, pokud mají význam pro lože nemocného a pokud vyžadují léčbu el.-hom., neb nejsou jí na újmu.

Znamenitým prostředkem k podporování léčení jest důsledné léčení mlékem, zvláště u slabých; nesnese-li nemocný mléka, jako

při nemocech žaludkových — budiž ono zředěno vodou. Dlouho vařené mléko jest méně stravitelné, než rychle uvařené.

Po léčbě el.-hom. někdy jest vyloučeno požívání ostrých kyselin, protože se naskýtá možnost, že překáží úplně působení léků.

Porušil-li se tento ohled, jest zapotřebí léčení přerušiti nejméně na šest hodin, až pomine působení kyselin.

Ostatně může nemocný požívati vše, co mu chutná a co snese.

Hahneman praví ve své knize „Organon“: Při akutních nemocech rozhoduje jemný, neklamný smysl probudivšího se pudu po zachování života tak určitě a zřejmě, že lékař má opatrovníky poučiti, aby nepřekáželi tomuto hlasu přírody odepíráním požitků, jež nemocný žádá. Požadavky vážně onemocnělého vztahují se arci většinou na věci ulevující; nejsou sice druhu lékařského, avšak jsou přiměřeny jakémusi druhu potřeby“.

Všeobecně jest se varovati silnému kořenění, jak jídla tak i jiného, na př. prášku na zuby a ústních vodiček, neb se tím dráždí nervy a škodí i zdravému.

Jako prášku na zuby — neškodného a levného — možno použíti prášku z mléčného cukru; páchne-li nepříjemně z úst, možno přidati trochu dřevěného uhlí.

Ve specielních případech onemocnění určena jest přísnější dieta.

Na př. káva má se odepříti nemocným nemocemi podbřišními, špatným trávením, zácpou, hämorrhoidami, též bolestmi zubů a hlavy, obzvláště nemocemi srdečními a některými žaludečními. Zelený čaj jest škodliv; bývať často barven kovovými solemi.

Čaj a káva jsou rozhodně prostředky dráždivými a neměly by býti proto požívány ani zdravými. Místo nich může býti užívána t. zv. homoeopatická zdravotní, sladová neb žitná káva.

Nemocní závratí a bolestmi hlavy mohou píti lehká piva; víno nesmí se požívati při nemocech horečkových, za to slouží jako prostředek posilující při slabostech.

Nastane-li nemoc z neobyčejného požitku piva, vína, kořalky neb jiných jedovatých nápojů, nesmí se tyto nemocnému odejmouti náhle; buďtež podávány vždy skrovněji, až odvykne, však i zde třeba jednati konsequentně.

Při nemocech plicních, očních a žaludečních, spojených s nechutí k jídlu, přísně budiž odepíráno kouření tabáku.

Nejvýhodnější stravou, zvláště pro slabé a pro ty, kteří trpí zácpou a špatným trávením, jest strava rostlinná, jako: mléko, vejce, jídla moučná — bez droždí, — ovocná a zelinná, pečlivě připravená.

Daleko obtížnějším jest předpisovati dietu při nemocech chronických; možno říci jen tolik, že odepříti se má vše, co nemocný nesnese.

Přirozeně mimo účelné vyživování, musí se pečovati též o účelný, ne však schoulostivující oblek, o zdravý vzduch a čistotu. Kdož trpí nachlazením. rheumatismem, těm odporučuje se šat vlněný. Zachování zdraví velmi přispívá péče o kůži, omývání studené a otužující, koupele a střídmost v požitcích těla i ducha.

VIII.

Deset lehkých pokusů.

1. 20 až 40 zrnek Scrof. požitých vystřízliví opilého, zaplaší hrozící mrtvici, mdlobu, mořskou nemoc, červenku a choleru. 8—10 zrn napraví pokažené trávení a působí chuť k jídlu, zdravý spánek, přeruší křeče žaludeční atd.

2. Silné obklady modré elektřiny přerušují krvácení ran, a hojí je i poškozené žíly. Vnitřní krvácení ustává po požití několika kapek elektř. modré, zředěné ve lžíci vody.

3. Užívání Febbrif. vnitř a natírání slabin Febbr. nuovo zahání horečku a hojí ledvinové nemoci.

4. Několik lžiček roztoku Cancer. působí u všech nemocí ženských, při těžkých porodech atd.

5. Elektřina žlutá applikována na zadní části hlavy a na velkém sympathiku přerušuje křeč, ba i ztrnulosť; elektř. červená zvětšuje napjetí.

6. Vhodná elektřina v čas užita léčí bolesti hlavy, rheumatismus a koktání.

7. Nepravidelnou stolici, hladovosť, ochablosť, chlad a tíhu v nohách přemůžeme Scrofol. Febbrif., natíráním slabin Febbrif. nuovo.

8. Onemocnělé tyfem v nejtěžším stavu, lze zachrániti slabými dávkami Febbrif.; navlhčí se léčivem ústřižek plátna a vpraví se do úst nemocného.

9. Nervosní bolesti zubů zmizí po applikaci elektřiny bílé na spáncích a pod uchem, též na bolestivém místě, rovněž applikací el. červené a žluté; užíti lze též kloktání el. bílou neb Linf.

10. Nespavosť léčí se delší applikací el. bílé na chodidlech, jež velmi utišuje.

Kdo vštípil dobře v paměť základy el. hom. a několik praktických pokusů podnikl, snadno bude moci v různých případech vhodné prostředky voliti; avšak musí míti na paměti, že el. homoeopathie neléčí příznaky nemoci, nýbrž nemoc samotnou od její základních příčin.

Ve skutečnosti léčí el. hom., jen 3 nemoci: ty, jichž základ jest ve zkažené lymfě, neb ve zkaženém neb porušeném oběhu krve aneb v obou zároveň.

Je-li praktik pevný a jistý v rozeznávání soustav a dovede-li dobře posouditi některou nemoc organickou, nebude mu obtížno voliti vhodný prostředek léčivý v případech, kdy jiní si poraditi nedovedou. *Přel. Amis.*

Diagnosa nemocí z oka lidského.*)

Lidé rádi sobě lhou, že jsou zdrávi neb nemocni — a příčinou jest pohodlnost a nevědomost. Pozorujte nemocného: Přeje si rázem býti uzdraven a proto je mu každé delší a složitější léčení nepříiemno — byť bylo i jisto svým příznivým výsledkem —, přeje si radikálního vyléčení, krátké přítomnosti lékařovy. A lékař nemaje času nemoc

*) Nils Liljequist: „Die Diagnose aus den Augen.“ „Das Auge als Spiegel des Körpers“. (Monatschrift für El.-Hom.)

důkladně prozkoumati, povoluje přání nemocného, předpisuje radikální lék, nemocný je zbaven bolestí a nepříjemností — jen na čas. Nemoc přibližně a povrchně léčena buď se mění v jinou, snad horší, nebo pokračuje za nějaký čas bolestněji dále.

To jsou dvě hlavní příčny špatných diagnos a tudíž i nesprávného léčení. Jest ještě jedna. Mnohdy je nám nápadno, že při konsiliu lékařském, mínění a rozpoznání jednotlivců se valně od sebe liší; důvod pro to je v diagnose samé. Palpace, perkusse, auskultace atd. jsou dosti hrubými prostředky k rozeznání nemoce a mnohdy nemocný sám nezná vnější příčiny nemoci, aniž může naznačiti sídlo bolesti.

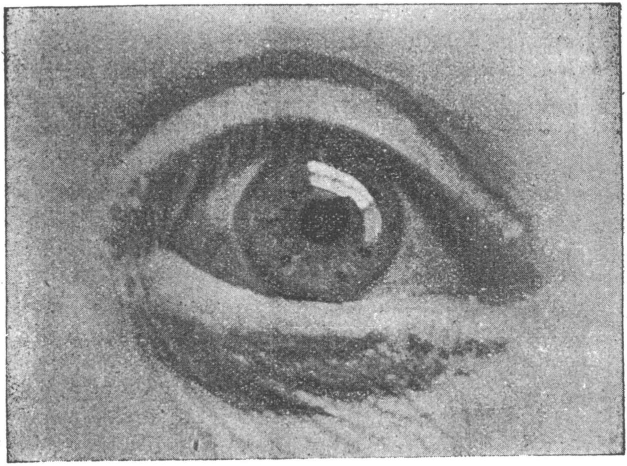
Nadšen pro vědu samu, veden humanitou a snahou prospěti lidstvu správným léčením příčin — nikoliv symptomů — nemocí, vystoupil před veřejnost se svojí novou methodou rozpoznávací M. Dr. Péczely, ale setkal se, jak jinak býti nemůže, s odporem a překážkami. Nevěda o pracích jeho, zabýval se tímže Švéd Nils Liljequist (pastor v Trehörningsjö) a dospěl k těmže výsledkům. Chci zde jen zběžně ukázati na Péczelyho methodu, jinak však poukazuje čtenáře na spisy v poznámce označené.

Při diagnose z oka nutno činiti dvojí pozorování: pozorování barvy duhovky a pak její hustoty a znamení. Na první pohled vidíme, že někteří lidé mají duhovku modrou, jiní hnědou. Zajisté, že barva ta není náhodnou, ježto v přírodě náhoda neexistuje, neboť vše má svoji příčinu a význam! Pozorováním došlo se k výsledku, že modrá barva duhovky je nejpřirozenější, dosvědčujíc

dobrou, nezkaženou krev a tudíž zdraví; kdežto barva hnědá označuje lidi slabé, nervósní a citlivé, s krví špatnější. Zhoršení zdravotního stavu má za následek zatemňování barvy duhovky, opak: uzdravování. Lidé s modrou duhovkou jsou silní a zdraví a dlouhého věku. Maně připomínám si vypravování Tacitova v „Germanii“, líčícího národy Germanské, jako lid silný, zdravý, dlouhého věku a — světle modrých očí. Tím arci není řečeno, že by lidé s duhovkou modrou byli od nemocí uchráněni a lidé s duhovkou hnědou stále byli nemocni; vždyť barva ta se mění dle stavu zdravotního, stářím atd.

Na duhovce však možno pozorovati i jiná zabarvení, barevné skvrny, pruhy neb kruhy, jež doprovázejí a označují určitou chorobu, zvláště sírovou mastí v tělo vetřený svrab a medicinální otravy. Látky, na př. rtuť, síra, železo, vnikají sice, byvše jako léky požity, do krve, ale nemohou se přizpůsobiti pletivu těla a hromadí se na určitých místech způsobujíce v duhovce příslušné příznaky. Liljequist pozoroval na sobě způsob otravy jodové a chininové, kteréžto prostředky užíval od mládí po drahná léta. Jediný gram chininu stačí zanechat v duhovce ostrou žlutou barvu kolem zorničky, jež se šíří po celé ploše oné dalším užíváním. Jod lze pozorovati skvrnami červenými neb červenožlutými, neohraničenými a lze je rozeznati od červených skvrn svrabových tím, že nezakrývají jiná znamení duhovky. Následující obrázek podává obraz oka, kdež na duhovce jsou tři skvrny černé — ve skutečnosti červené — jako symptom zmíněného již vetřeného svrabu.

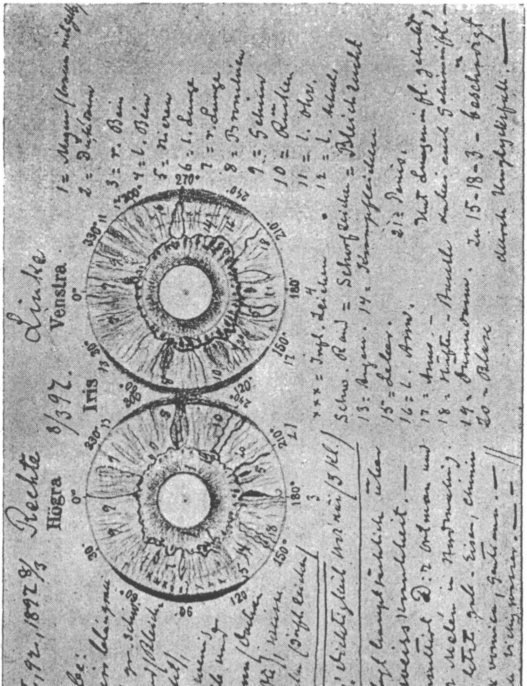
Řádný diagnostik pozoruje kromě barvy oka, též hustotu a znamení duhovky. V oku zračí se netoliko raça a celá soustava člověka, nýbrž i poruchy organické vkládají v duhovku svoje znamení, prozrazujíce se tak zraku pozorovatelu; tvar těchto znamení

jsou bílé čárky, odstíny a černé skvrny, ohraničené bílými čarami. Každá porucha *určitých* orgánů má v duhovce znamení na místě *určitém*. Duhovka pravého oka je zrcadlem pravé poloviny těla, tak je i s druhou polovinou. Obeznámený pozorovatel je jist dobrou diagnosou, neboť ví, že toto místo zrcadlí obraz (buď zdraví neb poruchu) tohoto organu a ne jiného, ví, že toto znaménko je znamením určité poruchy onoho organu.

Připojený studijní obrázek badatele Nilse Liljequista znázorňuje duhovku s její znamením i. Tvar, označený číslem 5, jest pří-

padné znamení pro nemoc ledvinovou a jevil se v oku člověka nemocného bílkovinou.

Toť as stručný nástin methody rozpoznání nemocí, jíž dlouhá léta věnovali se zmínění dva badatelé a jež korunována je překvapujícími výsledky. Dlužno též přidati, že resultáty obou badatelů vyslovily se ve prospěch homöopathie proti allopathii. Allopathické léky, jak již řečeno, obsahují látky, jež nemohou se přizpůsobiti pletivu těla lidského a

nasazují se na určitých místech; vyléčivše nemoc, způsobují jinou. Takovými však nejsou léky homöopathické, jsouce organickými a tělu přizpůsobitelnými; minimální dose homöopathie léčí dokonale na základě dokonalé diagnosy nemoc samu, pronikajíc k původní příčině choroby

Initiation sv. 2 jest opět věnován celý umění věšteckému, a zejména osvědčeným proroctvím Paracelsovým. Rovněž zajímavý jest článek Questora Vitae, vynikajícího anglického spiritisty, proti reinkarnaci.

* * *

Časopis **Život** v nové úpravě přináší mimo jiné překlad St. de Guaitova Na prahu Tajemství od K. P. D.

* * *

Učebné kursy pro léčení methodou hr. Matteiho. Hr. Mario Mattei vyhovuje přání přátel el. hom. a chtěje zabránit řádění spekulantů a podvodníků, zřídil komisi, jejímž úkolem bude theoreticky a prakticky vychovávat řádné praktiky el.-homoepaty. Kdož věnovati se chtějí léčení methodou touto, musí se podrobiti zkoušce a jména jich po autorisaci uveřejněna budou v odborných časopisech. Zkušebním komisarem a splnomocněncem pro Rakousko a Německo jmenován p. Theodor Kraus (Stadtamhof, Protzenweiher 125, Bavory), jenž podrobně zodpoví potřebné dotazy.

Psyché. Fakulta věd hermetických v Paříži počala letošním lednem vydávati své zprávy ve formě litografovaného měsíčníku, určeného

zejména pro správce fakult v cizozemsku. Redakce jest: 5. rue de Savoie. Paris.

Hyperchimie dokončivši uveřejnění p. Dr. Encausse-a (Papuse) „Kámen Mudrců“ počíná uveřejňovati starý spis bratra Basila Valentina „*Dvanácte klíčů filosofie*“ s illustracemi. Mimo to přinesla studii p. Strindberga „*Čísla kosmická*“, jenž kabbalistickými kombinacemi a kalkulacemi dle pravidel *Gematrie*, *Notarika* a *Themurah* dokazuje správnost a velkou hloubku učenosti starých alchemistů a astrologů. Zejména pro chemiky má práce ta mnoho zajímavých detailů a lze ji všem odporučiti.

L'arbre gnostique napsal p. Fabre des Essarts (Patriarcha Synésius sv. církve gnostické, primas albigenský a velmistr řádu Holubice Parakletovy). „Strom gnostický“ obsahuje na 86 str. nauky všech směrů Gnose od prvopočátku až po dobu poslední, stručnými slovy zachycené. Krásná jsou slova, která pronáší patriarcha o Husovi, českých bratřích a Komenském. Spisek byl vydán jen v obmezeném počtu výtisků; ti, kdož si exemplář tohoto díla přejí, nechť sdělí adressy p. Haunerovi, Blanická ul. č. 6, Král. Vinohrady, jenž ochotně je z Paříže obstará. Cena 2 fr. (1 zl.)

El Cancer y la Electro-Homeopatia Del Conde César Mattei por el Doctor F. Bercero, Madrid 1889. (50 ctm.) Dr. Bercero ve své propagační brožurce nastiňuje povahu rakoviny, jakož i léčení její prostředky homoepatickými a uvádí zdařilé pokusy z vlastní praxe. Ku konci uvedeny jsou různé publikace a časopisy hom. V doktorovi Bercerovi nalezla homoeopatie i okkultism statečného bojovníka na poloostrově Pyrenejském.

V Kalkutě vycházejí nové dva časopisy, vydávané elektrohomoeopathy. Redaktorem je rodilý Ind Dr. Radha Madhub Haldar. Jeden z nich vychází v řeči domorodců, druhý anglicky.

Alchemie, lithografovaný spisek o základních principech alchemie, o symbolech alchemických, o kameni mudrců a přípravě, mohou obdržeti, kdož se předem přihlásí, u p. Em. Haunera, Král. Vinohrady, Blanická ul. 6. Vyjde v nejbližších dnech.

* * *

Ku šíření vyššího světového názoru, ku poznání účelu a cíle lidského života a všeobecného lidského sbratření na základě theosofickém a k zúšlechtění lidského pokolení na základě poznání jednoty božské podstaty ve všech věcech má sloužiti list „*Theosophischer Wegweiser*“ (Red. A. Weber. Leipzig, Inselstr. 25, ročně 2. M. 80). Obsahuje vedle přehledu theosofického hnutí a literatury články: Esoterický názor světový, Mravní nauky okkult. filosofie. Kdo jsou duševní vůdcové? a j.

Société des Conférences Spiritualistes (Paříž 28 rue Serpente) je spolek založený p. Papusem ku šíření spiritualistních vědomostí různých škol přednáškami a tiskovým jich rozšiřováním. Spolek zahájil svou činnost přednáškou Dr. Papuse o „Nesmrtelnosti ve světle vědy“, v níž přednášející vysvětliv rozdíl mezi faktem psychickým a vědeckým odůvodňoval, pokud věda opírajíc se o bádání Darwina, Flourense a Claude Bernarda, připouští nesmrtelnost a proč nemůže se shodnout s magnetismem, spiritismem, církví nebo okkultismem. Další přednášky měli p. Durville o „Polaritě“, a Dr. Papus o „Podvodech s mediumitou“.